

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਫਰਵਰੀ 22, 1985

February 22, 1985

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਸਪਤਾਹਿਕ

Second Class Mail
Reg. No. 5991

ਕੀਮਤ 30 ਸੈਂਟ Out of Greater Vancouver Price 40¢

THE CANADA DARPAN
Punjabi Weekly Newspaper

February 22, 1985
Vol. 4 No. 8

Editor-in-chief: (Hon.) Darshan Gill

Mailing Address:

P.O. Box 67344 Stn. 'O', Vancouver, B.C. V5W 3T1

Phone: 321-6360

ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੌਂਸਲ ਵਲੋਂ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ

ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਉਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਲੀਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਮਲਦੀ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ੁੱਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੇਅਰ ਹਾਰਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਮਾਈਕ ਹਾਰਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਵਤੀਰੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਈਆਨ ਵਾਡਲ ਵਲੋਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

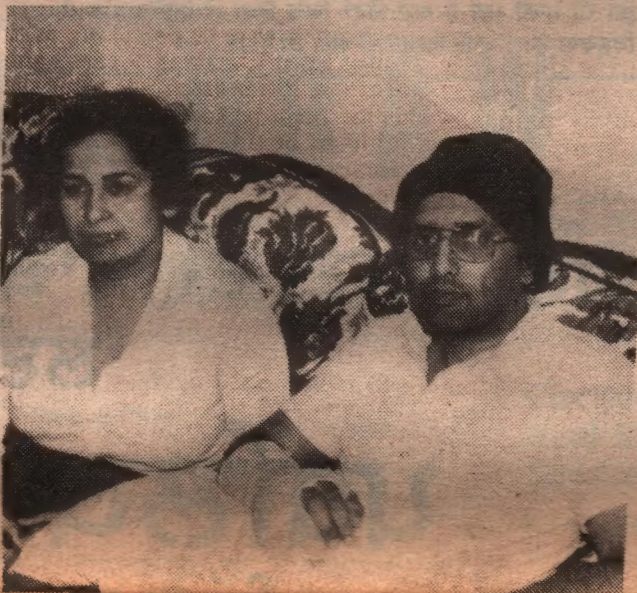
ਵੈਨਕੂਵਰ — ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਈਆਨ ਵਾਡਲ ਨੇ ਅਟਵਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ “ਉਹ ਕੁਝ ਹੀ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਸੀ। ਹਿੰਸਾ ਹੋਰ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਢੰਗ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ।”

ਈਆਨ ਵਾਡਲ ਨੇ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਸਬੰਧੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਬੰਧੀ ਦਸੰਬਰ ਵਿਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਇਕ ਬਿਆਨ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰਕੂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਮਚਾਈ ਸੀ। ਇਹੀ ਫਿਰਕੂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਹੁਣ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜੌਹਨ ਫਰੇਜਰ — ਇਹ ਹਮਲਾ ਘ੍ਰਿਣਾ ਉਪਜਾਊ

ਸਾਊਥ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕੋਬਨਿਟ ਮਨਿਸਟਰ ਜੌਹਨ ਫਰੇਜਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਹਿਮ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਤਾਣਾ ਇਸੇ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਘ੍ਰਿਣਾਤਮਕ ਹੈ।’

ਜੌਹਨ ਫਰੇਜਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਉਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਿਸੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਉਸ ਉਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਰਮਿੰਦਰ ਦੁਸਾਂਝ

ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਰਸਲ ਫਰੇਜਰ ਵਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਸਾਊਥ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਐਮ. ਐਲ. ਏ., ਸੋਸ਼ਲ ਕਰੈਡਿਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕੋਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸਟੀਫਨ ਰੋਜਰਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਉਤੇ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਮਾਡਰਨ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’

ਸਰ ਫਰੇਜਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਅਤੇ ਸਟੀਫਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਹੋਏ ਹਨ।”

ਰਸ ਫਰੇਜਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “ਖੁਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਢੰਗ ਦੀ ਬਹਿਸ ਹੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।”

ਰਸ ਫਰੇਜਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਲਹੇ ਦੀ ਸਰੀਏ ਨਾਲ ਸਿਰ ਭੰਨ ਕੇ ਇਹ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।’

ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ :-

ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਨਾਲ ਰੇਡੀਓ ਗੱਲਬਾਤ

‘ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹਨ’ ਕਿਤਾਬਚੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਹਿੰਸਕ ਦੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬਚੇ ‘ਹੂ ਆਰ ਦੀ ਗਿਲਟੀ’ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤਰਜਮੇ ‘ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹਨ’ ਦੀਆਂ ਸਭ ਕਾਪੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬਚਾ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਅਜ ਇਥੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਦੀ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਰਾਜ ‘ਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਅੱਠ ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਫਗਵਾੜਾ ਗੇਟ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਏਗਰੀਏ ਵਿਚ ਇਕ ਬੁੱਕ ਬਾਈਂਡਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ 7000 ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਜਲੰਧਰ: (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸੀ-ਲੈਨਿਨੀ) ਦੇ ਪੁਲਾ ਰੈਡੀਓ ਤੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਵਲੋਂ ‘ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹਨ’ ਨਾਮੀ ਕਿਤਾਬਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬਚਾ ਤੱਥਾਂ ਉਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ‘ਚ ਦਿਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ‘ਚ ਹੋਏ ਹਿੰਸਕ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਫੋਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ‘ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤੀ’ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ।

ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਕਾਨਪੁਰ ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ‘ਚ ਹੋਏ ਹਿੰਸਕ ਦੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਲੇਖ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੀ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ

ਅਸੀਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਾਂ। ਘਰਾਂ ਦੀ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ।
ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਕਾਰਡ ਤੇ ਵੀਜਾ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਮਾ ਕੇ ਦੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁਰੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ। ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਤੇ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨੂੰ ਸਦਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।

PURI INSURANCE AGENCIES

5707 Kingsway (Near Imperial) Burnaby, B.C. 430-5533

ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੁਰੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

‘ਜ਼ਰਾ ਸੁਨ ਲੇ ਕਿਆ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ, ਯੇਹ ਆਗ ਲਗਾਨੇ ਵਾਲੇ’

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ: (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੀਪੋਰਟਰ) — ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਲੇਕ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਕਸ਼ਮਕਸ ਪਿਛੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਸਮਕਸ ਦੀ ਘੁੰਡੀ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਲੇਕ ਵਿਚ ਚੰਦ ਕੇ ਲੋਕ ‘ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਰੇ’ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦੇ ਕੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਚੰਦ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਪਰਚਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਦਾ ਕਿਹਾ ਹੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੈਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਾੜ੍ਹੀ ਕੇਸਾਂ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋਵੇ ਮਹਾਰਾਜ ਵੀ ਤਾਬਿਆ ਚੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਹਰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੰਤ ਲੋਕਾਂ ਗੋਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸੰਤ ਲੋਕਾਂ ਗੋਵਾਲ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਗਦਾਰੀ ਤੇ ਤਰਮੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿਚ ਵੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ ਜਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ, ਇਸ ਟੋਲੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸੈਨੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਵਗਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ “ਜੱਟ” ਤੇ “ਗੈਰ-ਜੱਟ” ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੈਨੀ ਜਾਤ ਨੀਵੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਟ ਦਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਤ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਵੇ।

ਗਜ਼ਲ

ਪਰਮਜੀਤ ‘ਕੰਵਲ’ (ਰਾਮਪੁਰੀ)

ਨਵੀਂ ਨਵੇਲੀ ਘਰ ਵਸਾ ਲੈ, ਘਰੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕੱਢ ਦੇ ਯਾਰ।
ਇਹ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਜੋਗ ਨਹੀਂਗੀ, ਖਹਿੜਾ ਇਹਦਾ ਛੱਡ ਦੇ ਯਾਰ।

ਕਣਕ ਵੱਢ ਕੇ ਸੁੱਟੀ ਜਾਵੇ, ਕੰਡਿਆਲੀ ਨੂੰ ਗੋਡੀ ਦੇਵੇ
ਇਹ ਕਿਧਰ ਦੀ ਹੈ ਸਿਆਣਪ, ਇਹ ਤਾਂ ਕੰਮ ਉਜੜ ਦੇ ਯਾਰ।

ਇਹਨੇ ਬਹੁਤ ਭੈੜੀਆਂ ਇਲਾਂ, ਤੇਰਾ ਮਾਸ ਚਰ੍ਹੰਡ ਰਹੀਆਂ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਬਚਾਉਣੇ ਜੇਕਰ, ਭੰਨ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇ ਯਾਰ।

ਭੁੱਖੀ ਖੰਡ ਵਿਚ ਡਿਗੇ ਲੋਕੀ, ਖੁਦ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਖੰਡ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਕੱਢੇ ਉਹਨੂੰ, ਸੁਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਖੰਡ ਦੇ ਯਾਰ।

ਇਹ ਵਿਖ ਭਰੀਆਂ ਗੰਦਲਾਂ ਨੇ ਜੋ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਮੌਤ ਫੁਪੀ ਏ
ਜੇ ਤੂੰ ਭਲਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਚਾਹੇ, ਜੜ੍ਹੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦੇ ਯਾਰ।

ਤੇਰੀ ਖੁਲ ਦਿਲੀ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਦਾਦ ਦੋਦਿਆਂ ਜੀਭ ਨਾ ਥੱਕੇ
ਤੂੰ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਮੋਂ ਦੁਆਵਾਂ, ਤੈਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਦੇ ਯਾਰ।

ਕਰਮ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜੋ ਬੀਜੇਗੇ, ‘ਕੰਵਲ’ ਫਲ ਉਹ ਖਾਣਾ ਪੈਣਾ,
ਫਿਰ ਕੀ ਦੇਣਾ ਦੋਸ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਜੋ ਬੋਇਆ ਸੁ ਵੱਢ ਦੇ ਯਾਰ।

ਐਡਵਰਟਾਇਜ਼ਮਿੰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ।

ਭਵਖੰਡਨ 324-4381

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ
ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਵਿਚ ਬਦਲੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 24 ਫਰਵਰੀ 1985 ਦੀ ਬਜਾਏ 3 ਮਾਰਚ 1985, ਦਿਨ ਐਡਵਰਟਾ ਨੂੰ 4.30 ਵਜੇ ਲਿਟਲ ਮਾਊਟਿਨ ਨੇਬਰਹੁਡ ਹਾਊਸ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੰਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੋਟ ਕਰ ਲੈਣ।

ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਲੇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਪੁੱਜੀ

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਲੇਕ — ਸਾਡੇ ਪੱਤਰਪ੍ਰੇਰਕ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਐਡਵਰਟਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਧੜੇ ਵਲੋਂ 23 ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਾਂਕਿ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਗਲਤ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਧੜੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਧੜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਲੀਡਰ ਨਾ ਮੰਨਣ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਗਿ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਡਬਲਯੂ. ਐਸ. ਓ. ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਵ-ਜੰਮੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਿਧਾਨ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਪਰ 23 ਨੁਕਤੇ ਜੋ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਧੜੇ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦਿਆਂ ਤਕਰਾਰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਕਿ ਗੱਲ ‘ਤੂੰ ਤੂੰ, ਮੈਂ ਮੈਂ’ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਨੇ ਆ ਕੇ ਝਗੜੇ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸੋਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸੇ ਟੋਲੇ ਨੇ ਸੋਕਰਡ ਧੜੇ ਦੀ ਜਨਾਨੀ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਟੋਲੇ ਦੇ ਲੀਡਰ ਦਾ ਸੋਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਪੱਤੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਵਿਚ ਉੱਥ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਟੀ. ਵੀ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਇਕ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਟੋਲੇ ਵਲੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਤਾਂ “ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਚਾਰ” ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮੱਤ ਦੀ ਥਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਨੂੰਨੀ ਟੋਪਾਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਹੋਰਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਯਾਨੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਰੇਡੀਓ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਜ਼ਹਿਰ ਭਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਇਉਂ ਹੈ ਕਿ C.R.T.C. ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਧਰਮ ਦੇ ਪਰਦੇ ਹੇਠ ਇਹ ਜਨੂੰਨੀ ਕਿਹੜੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਮ ਲੋਕ ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਟੋਲਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਭਾਈ ਬੰਦੀਆਂ ਗੰਢ ਕੇ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਕੱਢ ਕੇ, ਬਾਹਰਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਪੁਆ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਨਫਰਤ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟੱਬਰਾਂ ਦੇ ਟੱਬਰ ਧੜੇਬੰਦੀ ਵੱਲ ਧੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਟੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ।

ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਮੱਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜਨੂੰਨੀ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਹਾਰ ਖਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹ ਟੋਲਾ ਜਨੂੰਨੀ ਟੱਕਰ ਦਾ ਡਰ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤੇ ਬਹਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਰੁੱਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 1986 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੱਧਮ ਹਨ।

ਜਾਸੂਸੀ ਕਾਂਡ: ਇਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਲੋਂ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁਧ ਅਰਜ਼ੀ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ: (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) — ਜਾਸੂਸੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ, ਦਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਬੀ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਤੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਆਰ. ਡੀ. ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਮੈਟਰਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉਲਟ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਧਮਕਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਦਰਜਾ “ਬੀ” ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੇਦੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸੈਲ ਵਿਚ ਇਕੱਲਿਆਂ ਰਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਆਓ ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ

ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗ

ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਏ

ਅਤੇ

- ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸੱਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਈਏ।
- ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰੀਏ।
- ਉਜੱਲ ਦੁਸ਼ਾਸ਼ 'ਤੇ ਹੋਏ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰੀਏ।

ਫਰਵਰੀ 24, 1985; ਐਤਵਾਰ

— 2 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ —

ਜਗ੍ਹਾ : ਡੇਵਿਡ ਥਾਂਪਸਨ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ

1755 - E. 55 AVE. ਵੈਨਕੂਵਰ (ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਤੇ 54 ਐਵੇਨਿਊ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ)

ਬੁਲਾਰੇ:

- ਆਰਟ ਕਿਊਬੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ. ਸੀ. ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੇਬਰ
- ਐਲਡਰਮੈਨ ਹੈਰੀ ਰਿਕਨ
- ਐਲਡਰਮੈਨ ਬਿੱਲ ਯੀ
- ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ

ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ :—

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
- ਲੋਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮੰਚ
- ਇੰਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਵਿਮੈਨ ਫਾਰ ਫਰੀਡਮ ਐਂਡ ਪੀਸ
- ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਇਨ ਨਾਰਥ ਅਮੈਰੀਕਾ (ਇਪਾਨਾ)
- ਲੋਕਤਾ ਬੋਰਡ
- ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ
- ਸਮਾਨਤਾ
- ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਭ
- ਵਰਨੇਂ ਦੂਰ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਲੋਂ 42 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: (ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ 42 ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕਤਲ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 9 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਸੰਦੀ ਐਕਟ, ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਆਦਿ ਕੋਈ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 5216 ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਉਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹੀ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ, ਪਬਲਿਕ ਸਿੱਧਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ, ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਡਾਕੇ ਤੇ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 9 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 8 ਸਾਲ ਤਕ ਕੈਦ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿਤੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸੂਹਾ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਸਬੰਧੀ ਫੜੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਭੇਦ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਕੁਝ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਾਰਦਾਤ ਪਿੱਛੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਫੌਜੀ ਐਕਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।

ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਇਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਨਕਸਲੀਏ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਏਨੀ ਕੁ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਸ਼ਰਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 27 ਨੂੰ

ਲੁਧਿਆਣਾ: (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਰਾਜਸੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸ ਲਾਇਆ ਕਿ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਿਨ ਦਿਨ ਸਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਰਖਾਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਦੰਗੇ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਬਰਨਾਲਾ: ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਈਂ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਦੰਗੇ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਉਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਮਤਾ ਨਾ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਇਥੋਂ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਕਾਂਝਲਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਸਭ ਮਸਲੇ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ (ਇ.) ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜੀਦਾ ਨਹੀਂ।

ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਇਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਧੀਰਜ ਤੇ ਸੰਜਮ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਭਾਂਤ ਸੁਭਾਂਤੀ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਜ਼ਬਤ ਤੋੜਨ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਹੁਣ ਵੀ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸੰਭਲੇ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਅਜ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੰਗ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ਨੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਖਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਸਿਆਰੇ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਮਨੋਬਲ ਭੇਗਣ ਉਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਝੂਠੇ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਰਚਾਰ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਜਬਰ ਤਸੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਬੋਆ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਨਿਜੀ ਸਹਾਇਕ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

● ਨੋਤਾ

ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੋਤਾ ਵਭੇ ਸਾਰੇ ਜਲਸੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ - "ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਓ, ਤੇ ਭਰਾਵੋ! ਸਾਡੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੱਪਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।"

ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਪਿਸਤੌਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਿਨੀ ਫੈਕਟਰੀ ਫੜੀ

ਅਜਨਾਲਾ: (ਐਸ. ਪ੍ਰਸ਼ਤਮ) ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਭਿੰਡੀ ਔਲਖ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਦੋਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਲੁਧੇਰੇ ਥਾਣੇ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸੂਹ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਲਾਡੀ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪੰਝੀ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਥਿਤੀ ਦੋਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਦੋਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਛਾਪੇ ਦੌਰਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਦੋਸੀ ਪਿਸਤੌਲ, ਪਿਸਤੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ।

ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਮਗਲਰਾਂ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿਸਤੌਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਭੇਦ ਲਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਕੇ. ਸੁੰਦਰਜੀ ਥਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਉਪਮੁਖੀ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ: (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) ਥਲ ਸੈਨਾ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਕਮਾਨ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਲੈਫਟੀ. ਜਨਰਲ ਕੇ. ਸੁੰਦਰਜੀ ਨੂੰ ਥਲ ਸੈਨਾ ਦਾ ਉਪ ਮੁਖੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਜੀ. ਐਸ. ਰਾਵਤ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ।

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੈਫਟੀ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਕੋਲ ਜਨਰਲ ਸੁੰਦਰਜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਪੱਛਮੀ ਕਮਾਨ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਹੋਣਗੇ।

ਲੈਫਟੀ. ਜਨਰਲ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਕਮਾਨ ਦਾ ਸੈਨਾਪਤੀ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲੈਫਟੀ. ਜਨਰਲ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਏ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਸੁੰਦਰਜੀ ਤੇ ਜਨਰਲ ਦਿਆਲ — ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਇਚਾਰਜ ਸਨ।

INCOME TAX

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਟੌਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ H.M. TAX ਦੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਟਾਫ਼ ਤੋਂ ਭਰਵਾਉ।

Other Services Available:

- Pay Rolls
- Book Keeping
- Accounting
- Incorporation

hm-tax
THE INCOME TAX EXPERTS

For Year Round Services
Two Locations To Serve You

3369-B Kingsway
Vancouver, B.C.

438-3611

#207-6330 Fraser
Vancouver, B.C.

324-3937

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਖ਼ੀਦਣੀ ਹੋਵੇ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਮਿਲੋ
ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਡ
ਮਕੈਨਿਕ ਹਨ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 15 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ
ਜੀ. ਐਮ. ਸੀ. ਫੋਰਡ, ਕ੍ਰਾਈਸਲਰ, ਅਮੇਰਿਕਨ
ਮੋਟਰਜ਼ ਜਾਂ

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿਕਅੱਪ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ
ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ
ਫੋਨ ਕਰੋ : 324-1527

ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

S. & S. INSURANCE ਗਿਫਟ ਲੈਣਾ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ
ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

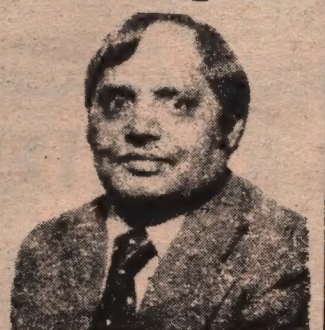
ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਫਰਕ ਦੋਸਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ ਦੋਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

RENEW EARLY INSURANCE

- * FINANCING AVAILABLE
- * SAFE DRIVING DISCOUNT (if eligible)

Ph. 324-5711

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

324-5711

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. Box 67344 Stn. 'O', Vancouver, B.C. V5W 3T1

Chief Editor: (Hon.) DARSHAN GILL

Advertising: BHAV KHANDAN SINGH

Circulation: SATINDER SIDHU

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਮੁੱਖਤਰੂਪ

ਪਿਆਰੇ ਦਰਸ਼ਨ,

ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਿਚ ਲੇਖਕਾਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਲਾ-ਕਿਰਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਚੌਰਿਚਰੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾ-ਕਿਰਤਾਂ ਵੀ ਮੌਸਮੀ ਅਸਰ ਹੇਠ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੀ ਰੋਲ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਸਭੇ ਹੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਐਥਰਸਡ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਕਈ ਵੇਰੀ ਸਭ ਸਿਧਾਂਤਾਂ/ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਨਿਰਣੇ ਮਹਿਜ਼ ਨਿੱਜੀ ਦੋਸਤੀਆਂ/ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ/ਈਰਖਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕੋ ਹੀ ਅਸੂਲ ਕਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਰੈਲਿਟਿਵ ਅਤੇ ਕਦੀ ਅਬਸੋਲੀਊਟ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਭਾਪਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇੰਜ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ 'ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਪਰਚੇ' ਵਿਚ ਛਾਪੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਰਚਨਾ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਚਨਾ ਦਾ ਲੇਖਕ, ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ, ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬ, ਬੱਬਰ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਜਾਂ ਵਰਲਡ ਸਿਖ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਿੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਰਚਨਾ/ਲੇਖਕ ਦੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਵੀ ਭੇਜੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਲੇਖਕ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲੇਖਕ ਕਿਸੇ ਰਿਕਸ਼ਾ ਜਾਂ ਟਾਂਗਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹੋਵੇ।" 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਈ ਇਕ ਨਵੀਂ ਰਚਨਾ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੈ।

ਸੁਖਿੰਦਰ, ਟਰਾਂਟੋ

ਚੋਰ ਦੀ ਦਾਹੜੀ 'ਚ ਤਿਣਕਾ

ਪਿਆਰੇ ਐਡੀਟਰ ਜੀ,

ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਕੇ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਉਪਰ ਖਬਰ ਦੇਖ ਕੇ ਬੜਾ ਹੀ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉੱਜੌਲ ਦੁਸ਼ਾਂਝ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਸਖਤ ਘਾਇਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਤੇ ਸੰਗਠਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬੇਜ਼ਦਿਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆ ਹੈ।

ਬੜੀ ਅਸਚਰਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਉਪਰ ਬਾਘੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ। ਉੱਜੌਲ ਦੁਸ਼ਾਂਝ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਲਿਖਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉਸ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹੋ ਹੋਇਆ ਜੋ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਤੇ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਰਾਮਪੁਰੀ ਉਪਰ ਵੀ

ਜਦੋਂ ਰਾਮਪੁਰੀ ਉਪਰ ਵੀ ਅਛਪਛਾਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਉੱਜੌਲ ਦੁਸ਼ਾਂਝ ਉਪਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਵੇਲੇ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਇਹੋ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਬੁਨੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਕੀ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ? ਲੋਕ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿੜਕ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਘਾੜਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਦੀ ਤਪਤੀਸ਼ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਹੀ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਚੋਰ ਦੀ ਦਾਹੜੀ ਵਿਚ ਤਿਣਕੇ ਵਾਲੀ ਕਹਾਉਤ ਵਾਂਗੂੰ ਕਿਪਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ੱਕ ਵਿਚ ਹੀ ਸਚਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਵੇਸੇ ਮੈਂ ਉੱਜੌਲ ਦੁਸ਼ਾਂਝ ਉਪਰ ਇਸ ਕੋਝੀ ਹਰਕਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਪਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ
ਕਰਤਾਰ ਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ
ਵੈਨਕੂਵਰ

'ਸਾਹਿਤਕ ਬੇਈਮਾਨ' ਕੌਣ?

[ਨੋਟ: ਬੇਲੰਡੀ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਕਰਨਾ ਕਈ ਅਖੌਤੀ 'ਸਾਹਿਤਕ' ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ 'ਫਰਜ਼' ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 8 ਫਰਵਰੀ 1985 ਦੇ ਦੋਸ ਪਰਦੇਸ' ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਤੇ ਲੇਖਕ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖਤ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ 'ਪਾਰ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਤੋਂ ਤੇ ਬੋਲ' ਛਪੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਸਮਕਾਲੀ ਨੇ ਉਸ ਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਸਤਰਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਛਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਨਫਰਤ ਦੇ ਨੂੰਹੇ ਡੇਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਖਤ ਪੀ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਦਾ ਤਰਸੇਮ ਪੁਰੇਵਾਲ (ਸੰਪਾਦਕ: ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ) ਦੇ ਨਾਂ ਪੂਰਾ ਖਤ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

- ਸੰਪਾਦਕ

ਪਿਆਰੇ ਤਰਸੇਮ

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ

ਮੇਰਾ ਲੇਖ ਛਾਪਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ। ਜਿਹਨਾਂ ਲਈ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ 'ਮੇਰਾ ਬਾਨ' ਮਾਰਨ ਹੀ ਆ ਪਏ। ਜੀਅ ਕੀਤਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੇਖ ਲਿਖਾਂ, "ਸਿੱਖੀ, ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਰਵਾਇਤ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ।" ਫਿਰ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਣ ਸੁੱਜੇ ਪੁੱਛਿਆਂ ਨੂੰ ਰਤਾ ਸੇਕ ਦੇ ਲਵਾਂ। ਤੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵਾਰਤਕ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੱਗੋਂ ਫਿਰ ਸਲਾਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਹੀ ਲਿਖਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਾਇ ਉਡੀਕਾਂਗਾ।

ਉਸ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ 7 ਨਜ਼ਮਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਛਾਪਣ ਲਈ, ਉਹ ਤੂੰ ਪੀ ਹੀ ਗਿਆ। ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਦਾਰੂ ਹੀ ਪੀ, ਮੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਨਾ ਪੀ। ਇਹ ਐਡੀਟਰੀ ਹੈ ਕਿ ਛੇਲਿਆਂ ਦਾ ਵੱਢ। ਉਹ ਨਜ਼ਮਾਂ ਫਾਈਲਾਂ ਚੋਂ ਕੱਢ ਅਤੇ ਛਾਪ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਹੁਸੀਨਾਂ ਵਾਂਗ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਭਟਕਾ ਕੇ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕਰਾਰ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਇੱਕ ਨਜ਼ਮ ਹੋਰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿ ਨਜ਼ਮਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀਆਂ ਛਪ ਜਾਣ। ਇਹ ਵੀ ਨਾਂ ਪੀ ਜਾਈ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਖੂਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ' ਯਥਾਰਥ ਤੇ ਸਾਰਥਕ ਹੈ, ਪੰਦ ਆਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਮੈਨੂੰ ਖੱਤ ਲਿਖੇ। ਅਵਤਾਰ, ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਯਾਦ ਦੇਣੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ। ਤੇਰੇ ਲੇਖ 'ਮੇਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਯਾਤਰਾ' ਤੇ 'ਹੀਰਾ ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਹੀਰਾਂ' ਦਿਲਚਸਪ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਮਾਧ: ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਵੀ। ਇਹ "ਲੀਡਰ ਯਾਤਰੀਆਂ" ਬਾਰੇ ਕਮਾਲ ਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਤੂੰ 'ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੇ ਗੁਜ਼ਰਾ' ਹੁੰਦੇ ਕਹਿ ਕੇ ਬਚ ਗਿਆ।

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ

ਹਰਭਜਨ ਹਾਂਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕਮਾਲ

ਸੰਪਾਦਕ ਜੀਓ,

ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਹਰਭਜਨ ਹਾਂਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਛਪਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਕਲਾ ਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਕੋਮਲ ਤੇ ਸਾਦਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਰਲ ਵਾਕਾਂ ਨਾਲ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਬਲਿਕ ਡੀਮਾਂਡ, ਕੁੱਝ, ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੇ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਨ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਵਿਚ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ (ਜਾਪਦਾ ਪਰਚੇ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਪਾਠਕ ਹੈ) ਸ਼ਾਇਦ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ ਐਵੇਨਿਊ ਤੋਂ ਹੀ ਲਿਖਦਾ ਹੋਵੇ) ਪਬਲਿਕ ਡੀਮਾਂਡ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਬੜਾ ਪਿਟਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੇਖ ਵਿਚ ਫਰਕ ਦੀ ਸੂਝ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਹਰਭਜਨ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਐਨਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਜ ਦਿਸਿਆ ਹੈ।

ਵੇਸੇ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਬੁਨਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਮਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜੁਆਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇਉਂ ਨਜ਼ਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਕਨੇਡਾ ਦਾ ਹਿੰਦ ਸਮਾਚਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਐਡੀਟਰ ਕਨੇਡਾ ਦਾ ਜਗਤ ਨਹੋਣ ਹੈ। ਫਰਕ ਇੰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਹੋ ਕੇ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਹੋ ਕੇ ਉਹੋ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 ਤੇ)

ਇਸ ਐਡ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ

ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਡਾਲਰ ਲਏ ਜਾਣਗੇ।

FORTUNE TELLER

MRS. BELINDA with her God Gifted Powers will advise and help you in all problems of life, luck, business, marriage, love, health, etc. She speaks French, English and Italian. MIND, PALM and TAROT CARD READING. Why suffer through life's miseries? She guarantees to help you and your loved ones. One visit will benefit you. Call Today for a better tomorrow. All reading private & confidential.

[604] 876-4202

VANCOUVER, B.C.

INCOME TAX

ਸਰੀ ਵਿਚ ਟੈਕਸ ਦੇ 1984 ਲਈ ਗੀਟਰਨ

ਫਾਰਮ ਟਰੇਂਡ ਸਟਾਫ ਤੋਂ ਭਰਾਓ

Tel. 581-3418

Or 585-1111

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

Printer, Rubber Stamps Manufactuer

Tel. Answering Service

DHALIWAL AGENCIES LTD.

10518 - 135th St., Surrey, B.C. V3T 4C5

KULDIP [KAL]

RANGI

OFF: 437-9431 [24 hours]

RES: 278-8320, 270-7100

Interested in knowing how much your property is worth?

Call me for Free market evaluation
437-9431 or 278-8320

United Realty Ltd.

Direct Pager: 667-0868

ਤਾਰਤ ਦਰਪਣ

ਲੱਡਾ ਕੋਠੀ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਜਾਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ: ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਹੇਥੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਲੱਡਾ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧ ਵਧ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਐਮ. ਟੈਡਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ 13 ਫਰਵਰੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਛਗਿਛ ਲਈ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਲੱਡਾ ਕੋਠੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਲਿਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸ. ਘੁਮਣ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ 45 ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸੂਚੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਕੋਈ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇਕ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਤਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ - ਸ. ਜੇ. ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਐਸ. ਨਾਗਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਖੜਿਆ ਜਾਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿਤੀ ਕਿ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਸੀਹੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਘੁਮਣ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਫੜੋ ਫੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸ. ਘੁਮਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੂਨ ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਪਿੱਛੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਨੇ ਪੁਲੀਸ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਰੀਬ 20 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫੜ ਕੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਇਕ ਪੁਤਰ ਜੋ ਅਕਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਖ ਪੰਚ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਰੁਪਸ਼ ਹੈ। ਸ. ਘੁਮਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਉਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਚੌਥੇ ਪੁਤਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਉਲਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਲੀਸ ਉਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁਤਰਾਂ — ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਨੂੰ "ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲਾ" ਬਣਾ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਖੁਦ ਦਾਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ।

(ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸਨੂੰ ਸਮੱਤ ਬਖਸ਼ੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਜੇ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਰਾਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਤੁਰਨਾ। ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਬੰਦੇ ਫਰਕ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪਏ ਹਨ। ਇਹੋ ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੱਤ ਹੈ।

ਆਪ ਦਾ ਵੀਰ

ਬਾਕੀ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪੰਨਾ 163

ਹਰਬੀਰ ਗਿੱਲ ਬਰਨਬੀ

ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਨੰਗਲ: (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਪਾਰਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਦਲ ਦੇ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਇਥੋਂ ਕੁਝ ਮੀਲ ਕੂਰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ 'ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ' ਉਤੇ "ਤਸੀਹੇ" ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਲੀਆ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਸਲੇ ਢੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਵਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਹੋਏ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਆਏ ਪੀੜਤ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਇਕ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਮਾਜਰਾ ਮੁਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਇਕ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹੈੱਡ ਕੁਆਟਰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ "ਝੂਠੇ ਕੇਸ" ਵਿਚ ਫਸਾਏ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਣ ਲਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਨੌਜਵਾਨ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਰਿਲੀਫ ਫੰਡ ਲਈ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਉਤੇ ਦਿਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਕੋਹਰ ਸਿੰਘ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਤ ਰਫ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ: (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੇ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅੰਕਲ ਕੋਹਰ ਸਿੰਘ ਡੀ. ਜੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਵਿਚ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਦੋ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਅੱਗ 17 ਮਰੇ 30 ਫੱਟੜ

ਮਨੀਲਾ,

ਇਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਦੀ 9 ਮੰਜ਼ਲਾ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੜਕੇ ਅੱਗ ਲਗਣ ਕਾਰਨ ਘਟੇ ਘਟ 17 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ 30 ਹੋਰ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ।

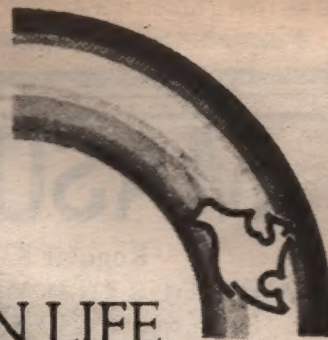
ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਕਾਨਫਰੇਂਸ ਹਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੋਈ ਉਪਰਲੀਆਂ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਤਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਅੱਗ ਕਿਵੇਂ ਲਗੀ।

ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਦਮ ਘੁਟਣ ਕਾਰਨ ਮਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਅਮਰੀਕੀ, ਇਕ ਜਪਾਨੀ ਤੇ ਇਕ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

NON-SMOKERS & SMOKERS

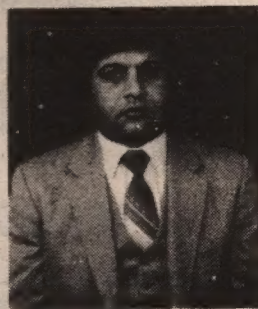
TOGETHER
WE ARE
STRONGER

NORTH AMERICAN LIFE
Permanent & Terms SUDESH KALIA
Plan

- * Life and Group Insurance
- * Retirement & Pension Plans
- * Company Pension and Health Benefit Plans
- * Estate Protection
- * Business & Mortgage Insurance

Ph. 685-9335

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Lawyers

PHONE: 327-6381

- * ਪਰਸਨਲ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- * ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- * ਵਿਉਪਾਰਕ ਮਸਲੇ
- * ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ
- * ਫੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- * ਤਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

ਕੀ ਭਾਣਾਂ ਟਾਲ ਸਕਦਾ ਸੀ?

ਜੂਨ 5 ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ 3, 1984 ਤਕ, ਜੋ ਭਾਣਾਂ ਬੀਤਿਆ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਟਾਲਿਆ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੱਕ, ਭਾਵ ਪੰਜ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਕੇਵਲ ਈਸ਼ਵਰ-ਭਗਤੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਆਦਿ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਿਖ ਗੁਰੂਆਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਏਸੇ ਸਿਦਕ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਾਤਰ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰਾਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਤੀ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਾਬਾ ਜੀ) ਨੇ, ਮੀਰੀ (ਸ਼ਾਹੀ) ਤੇ ਪੀਰੀ (ਗੁਰਮਤੀ) ਦੀਆਂ ਖੋਬੀਆਂ ਦੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ (ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ-ਸਿਧਾਸਥ) ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਉਹ ਏਥੇ ਬੈਠ ਕਚਿਹਰੀ ਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਬਖਸ਼ਦੇ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਜਯ ਅਸਥਾਨ ਅਜ ਵਾਂਗ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਗਰ ਦੇ ਸੈਂਟਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਪਿਆਦਾ ਤੇ ਘੋੜਾਸਵਾਰ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ, ਗੋਬਿੰਦ ਗੜ੍ਹ ਕਿਲੇ (ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਕਾਫੀ ਬਾਹਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਲ) ਵਿਚ ਬੜੀ ਵਧੀਆ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸਿਖ ਮੀਊਜ਼ੀਅਮ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਬੇਅੰਤ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਥ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਰੂਪਈਆਂ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਆਖ ਲਓ, ਗਲਤ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਖਰਚ ਕਰ ਖੜੀ ਕਰ ਦਿਤੀ ਪਰ ਉਹਦੇ ਢਹਿਣ ਨਾਲ ਜੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਤੇ ਦੁਖ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ ਕੀ ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਮੁਲ ਤਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਹੱਥ-ਲਿਖਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲ ਕੌਣ ਤਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਿਚਲੇ ਕਿਸੇ ਰੀਕਾਰਡ-ਰੂਮ ਦੇ ਇਨਚਾਰਜ ਕਿਸੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ, ਕਈ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਝਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਸਤਾਂ-ਲਿਖਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ-ਸਟੇਟ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕਰ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਰੱਖ ਦਿਓ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਗੱਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਕਾਸ਼ ਕਿ ਏਧਰ ਕਿਸੇ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਜ ਓਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਚੂੰਕਿ ਉਸ ਪੰਡਿਤ ਜਮਾਨੇ, ਕੈਮਰਾ-ਜੰਤਰ ਤੇ ਹੋਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸੋ ਮਸ਼ਵਰਾਂ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਮੁਜਬ ਜਿਵੇਂ ਫੁਰਨਾਂ ਫੁਰਿਆ ਕਲਮ ਵਾਹ ਦਿਤੀ, ਏਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚ ਏਨਾਂ ਿਨ ਹੈ। ਅਜ ਜਦ ਵਧੀਆ ਜੰਤਰ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਫੋਟੋ ਤੇ ਫਿਲਮ-ਵਿਧੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਏਸ ਖਪੋਂ ਅਵੇਸਲੇ ਰਹਿਣਾ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ। ਏਡੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਕੀਮਤੀ ਗਿਆਨ ਸੋਮੇ ਸਦਾ ਲਈ ਸਾਥੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ।

ਅਤੇ ਸਟੇ ਅਕਤੂਬਰ 1983 ਜਦ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਡਕੈਤੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ, ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੌੜੀਆਂ ਕਸੈਲੀਆਂ ਆਖਣ ਲਗ ਪਏ ਤੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਤਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਖਿਚਾਉ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਗਿਆ। ਫ਼ਿਮਤੀ ਗੁ-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋ. ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਦੋਵੇਂ ਮੁਖ ਸਿਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤਾਂ ਬਰਾਬੇ ਨਾਮ ਹੀ ਦਿਸਦੀਆਂ ਸਨ, ਅਸਲ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਤਾਂ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਬੈਂਕ ਡਕੈਤੀਆਂ, ਹਿੰਦੂ-ਸਿਖ ਕਤਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਤਾਂ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਡੇਗਣਾ, ਭਾਣੇ

ਵਿਰਾ ਮਾਪਿਆਪਣੇ

ਰੋਜ਼ ਹੀ ਬੀਤਦੇ ਰਹੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਖਤਮ ਸੀ ਤੇ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਪੁਲਸ ਆਪ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਈ 84 ਤੱਕ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਇਕ ਲਾਵਾ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਨ ਤੇ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਇਹ ਅਜ ਫਟਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਫਟਿਆ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕੀ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਡਰੇ ਸਹਿਮੇ ਬੈਠੇ ਸਨ।

ਬਜਾਏ ਏਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਿ ਵਿਗਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਲਭਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਧਮਕੀਆਂ ਤੇ ਵੰਗਾਰਾਂ ਹੀ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਭਿੰਡਰਾਂ ਜਥੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਿੰਦੂ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਟੇਲੇ ਵਲੋਂ ਧਮਕੀਆਂ ਤੋਂ ਕਦੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਡਰਿਆ ਕਰਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਰੋਗ ਦੇ ਜ਼ੋਰ-ਅਸਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਹੀ ਮਨਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ 84 ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਵਲੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਗੋਲੀ ਚੱਲੀ ਤੇ ਏਸ ਫਲ ਸਰੂਪ 10 ਮਰੇ ਤੇ 16 ਜਖਮੀ ਹੋਏ, ਸਮਝੋ ਲਾਵਾ ਫਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 5 ਜੂਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਜਦ ਆਰਮੀ ਵਲੋਂ ਧਾਵਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, "ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਉ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿਉ ਜੇ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ", ਲਾਊਡ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਅਨਾਊਂਸ ਹੋਇਆ, ਓਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜੇ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਕਿ ਆਰਮੀ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਆਣਾ ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਆਰਮੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ-ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਤਬਾਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨੇ ਤੇ ਏਸ ਲਈ ਮੁਨ ਭੀੜ ਵਿਚ, ਜਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਨੀਚਾ ਦਿਖਾਣਾ ਸੀ ਸੋ ਦਿਖਾਣ ਦਿਤਾ ਤੇ ਏਸ ਐਕਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਉਹ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ।

ਹਰ ਗੁੱਥੀ ਸੁਲਝਾਣ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਹ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਤੇ ਆਰਮੀ ਐਕਸ਼ਨ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਜਯ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ ਬਚ ਸਕਦੀ ਸੀ ਤੇ ਜਾਂ ਫੇਰ ਆਰਮੀ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਉਪਰੰਤ, ਅੰਦਰਲੇ ਯੋਧੇ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੇ, ਨਾ ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਨ ਜਾਂਦੀ ਨਾ ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਹੁੰਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਬਤੌਰ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਆਗੂ ਹੋ ਹੀ ਸੀ ਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਾਅਕਰ ਭੂਚਾਲ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਗਿਆਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ - ਕਾਸ਼ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦ, ਹਨ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਹੇਠੀ ਨਾਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਉਚਤਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੰਦੇ। ਨਾ ਅਸਥਾਨ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੁੰਦਾ ਨਾ ਅਣਮੁੱਲੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ, ਨਾ ਇੰਦਰਾ ਮਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਬੇ-ਰਹਿਨਾਮਾ ਕਤਲ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤਬਾਹ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਏਸ ਦੇ ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਰੋਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਅਰਬ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਈਆਂ ਬੇਅਰਬ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਕੀ ਖੱਟ ਲਿਆ, ਕੀ ਪੱਲੇ ਪਿਆ, ਕੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੱਲ ਹੋ ਗਈ ਤਾਣੀ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਉਲਝੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਬਿਹਾਰ, ਯੂ. ਪੀ. ਆਦਿ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਗਰੀਬ ਕਾਮੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਖ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਤੇ ਕਾਗੀਰਾਂ ਕੋਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਘਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਭਈਆ ਨੌਕਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਗੱਡਾ ਵਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਤੇ ਬੇਰੀਆਂ ਆਦਿ ਚੁਕ ਆਪ ਗੱਡਾ ਲੱਦਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਅਜ ਉਹਨੇ ਵੀ ਗੱਡਾ ਲੱਦਣ ਲਈ ਭਈਆ ਪਾਛੀ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਨਿਕਾ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਬਣ, ਬਲਦ ਹੀ ਹਿੱਕਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੰਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ, ਉਹਦੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਲਵੇਰੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਪੱਠਾ ਦੱਬਾ ਵੀ ਭਈਆ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਸਾਂ ਸੋ ਡੱਢ ਸੌ ਮਹੀਨਾ ਹੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਗੱਡੇ ਵਾਲਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਕਮਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਏਹੋ ਹਾਲ ਦੁੱਧ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੱਝਾਂ ਗਾਈਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਭਈਏ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਟੀਚਰਾਂ ਆਦਿ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਫਾਰਮ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿਚ ਟੀਊਬ-ਵੈਲ ਲਵਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਟਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਵਾਹੀ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ ਤੇ ਮੱਝਾਂ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਭਈਆ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ ਪਲਾਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖਾਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਰਦਾ (ਵਟਾਈ ਤੇ ਆਪ ਆਉਂਦਾ ਸੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਈਆਂ ਸਦਕਾ ਇਕ ਇਕ ਏਕੜ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਢਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਨੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਘਰ ਹੋਵੇ ਜਿਥੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਤੇ 30-35 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨਾ ਖੁਲ੍ਹਦੀ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਅਤੇ ਸਟੇ ਪੱਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਊ, ਆਮ ਹਿੰਦੂ ਜਨਤਾ ਕੱਖਾਂ ਕਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਝੁੰਗੀਆਂ — ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤੇ ਬਾਕੀ ਖਾਣ, ਪਹਿਨਣ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਖਾ ਤੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਵਾਲਾ ਘਰ ਸੁੱਗੇ ਤੋਂ ਦਿਸ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਤਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ ਆਬਾਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ, ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਸਮਝ ਕਿਉਂ ਦੌੜਨ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਬੈਠੇ ਕਰੋੜਾਂ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਹਿੰਦੂ-ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਘ ਉਪਕਰਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਗਰੀਬ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਖ ਹਨ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ? ਕੁਝ ਇਕ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਆਮ, ਹਿੰਦੂ ਆਬਾਦੀ ਭੂਖ-ਮਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸੱਖੇ ਦਾ ਢੋਲ-ਪਿਟਣ ਦਾ ਭਾਵ ਜਾਗਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਵਾਂਦੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ, ਸਿਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਪਾਰਸੀ, ਈਸਾਈ ਆਦਿ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਆਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕੇਵਲ "ਹਿੰਦੂ ਸਰਕਾਰ" ਦਾ ਫਤਵਾ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾ ਤੇ ਦੂਜੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਸਿਧੇ ਸਾਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਫਿਰਕਾ-ਪ੍ਰਸਤ ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਆਮ ਹਿੰਦੂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਫੇਰੀ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਿੰਦੀ ਲਿਖਵਾਈ, ਜਿਹੜੀ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲਤੀ ਆਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੁਲ ਕਰੀਏ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਢਾ ਲਾਈਏ; ਗਲਤ ਹੈ ਵਿਚ ਬਹਿ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਆਣੇ ਨਹੀਂ ਆਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਗਵਾਂਢੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਕੀ ਖਟ ਲਿਆ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਟੋਟੇ ਕਰਵਾ ਕੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

MASON

Regular \$389

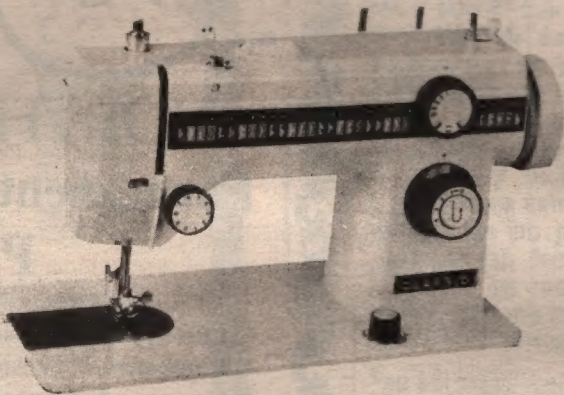
TRADE YOUR OLD MACHINE IN \$100

Only **\$289**

Full Auto Zig Zag Sewing Machine Heed

- Dial Type Stretch Stitch
- Lever Type Zig Zag Width Regulator
- Dial Type Feed Stitch Regulator
- Reverse Stitch Push Button Type
- Built in Light

PH: 327-3800

ਮੈਸਨ

ਗਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ

20 Years Parts 3 Years Labour

\$40 down easy terms

6192 Fraser Street, Van.
Vancouver, B.C.

S. & S. INSURANCE

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਫਰਕ ਦੇਸਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ ਦੇਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

RENEW EARLY INSURANCE

* FINANCING AVAILABLE

* SAFE DRIVING DISCOUNT (if eligible)

Ph. 324-5711

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

324-5711

(ਪੰਨਾ 1) ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਕਲਿਆਣਪੁਰੀ ਬਾਣੇ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਰਲੋਕਪੁਰੀ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਪੈਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹਟਾ ਲਏ ਜਿਥੇ ਸਿੱਖ ਲੜਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਮੁਜਰਮਾਨਾਂ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਅਧੀਨ ਮੁਅਮਨ ਕਰਕੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਸੁਲਤਾਨਪੁਰੀ ਦੇ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਭੱਟੀ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮਾਰਨ ਆਈ ਭੀੜ ਤੋਂ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਖੋਹ ਲਏ।

ਜਮਨਾ ਪਾਰ ਲੋਨੀ ਰੋਡ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਈ ਵਸਨੀਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਕਰਪੁਰ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪਤਤਾਲੀਆ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲਾਊਡ ਸਪੀਕਰ ਰਾਹੀਂ 2-3 ਵਾਰੀ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਪੁਲਸ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪੁਲਸ ਜੀਪ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਪਥਰਾਓਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਸਨੀਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਘੜੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੁਟਣ ਲਈ ਭੀੜ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ।

ਕੋਟਲਾ ਮੁਬਾਰਕ ਵਿਚ ਇਕ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਖੁਦ ਲੁਟਮਾਰ ਕਰਵਾਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, “ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ 3 ਘੰਟੇ ਖੁਲ ਦਿਤੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਏਨਾ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹਰੇਕ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ।”

ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ ਕੈਂਪ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੁਟਿਆ ਮਾਲ ਪੁਲਸ ਲਾਈਨਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਲਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪੁਲਸ ਦੇ ਲੁਟਮਾਰ ਵਿਚ ਮੁਹਰਲੇ ਰੋਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਦੰਗਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਗੁਆਫੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਕਤਲਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਲੋਕ ਬਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਗਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਕ ਉਚ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਿਤੇ ਵਿਚ, ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਿੱਖ, ਇਕ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੁਲਸ ਪਾਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਨਾ ਕਰਵਾ ਸਕਿਆ। ਮੰਗੋਲਪੁਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕਰਨ ਗਏ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੀ ਖਿਆਲ ਕਰਨ। ਬੇਰ ਸਰਾਏ ਦੇ ਦੋ ਵਸਨੀਕਾਂ ਧਰਮ ਰਾਜ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਰਾਜਵੀਰ ਪੁਆਰ ਦਾ ਤਜਰਬਾ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰ. ਕੇ. ਪੁਰਮ ਸੈਕਟਰ-4 ਦੇ ਬਾਣੇ ਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆਂਢੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟੋਕਾਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਭੀੜ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ) ਦੀ ਹਿੰਦਾਜਤ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਬਾਣੇ ਦੇ ਇਨਚਾਰਜ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੋ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਜਾਣ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਗੱਡੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ?”

ਕੁਝ ਕੁ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਦੰਗੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਉਪਰੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਉਚ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦ ਉਸਗ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਦੋ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੋਪਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸਕੂਟਰਾਂ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਫੌਰੀ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ। 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜਦ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਵੀ ਉਸ ਪਾਸ ਕੋਈ ਜੁਆਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚਿਆ।

ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ਕ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਦੇ ਰੋਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਓਹਲੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਪਾਸ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤੇ (ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਦੇ ਨਾਕਾਫੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ) ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ। ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪੈਚੀਦਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਠਦਾ ਹੈ: ਪਿਛਲੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾਰਾਓ ਨੇ, ਫਿਰਕੂ ਅਨਸਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੰਗੇ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁਕੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਫੌਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੱਦੀ? (ਚਲਦਾ)

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) — ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲਾਂ ਵਲੋਂ “ਲਾਪਤਾ” ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਘਰੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੁਖੜੇ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਜਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਜਿਉਂਦਾ ਵੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇਗੀ।

ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਥੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਜਲਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 1) ਦੀ ਬਾਕੀ)

We wish to make it perfectly clear that the F.S.S. has so far made no contribution financially (individually or collectively) for the W.S.O., hence they have no cause to interfere in the functions of another organization which is legally chartered under the Canadian Laws.

All W.S.O. members have a right to seek information about organization funds and for everyone's information, they are now safe and earning the highest interest in the Bank of Montreal.

The F.S.S.'s cunning plan for controlling these funds has failed and this is the cause for their hostility towards the W.S.O. If one examines their Press Release issued on January 27, 1985, it becomes very obvious that they:

— wanted control of all funds and activities of W.S.O.

— imposed restrictions on Maj. Gen. J. S. Bhullar (Ret'd) requiring him to seek their permission before entering Canada.

All members of W.S.O. of Canada have been serving the Panth at their personal expense, but the Federation representatives wrote a letter to Maj. Gen., J.S. Bhullar for compensation of their travelling expenses and also suggested that it was “unSikh” to hold the international delegated meeting in the presence of Sri Guru Granth Sahib. This statement shows their ignorance of the Sikh religion.

Election

ALL Societies are requested to submit their suggestions for improving the national WSO constitution by February 28, 1985. Furthermore, the selection/election of regional, national and international delegates for a two year term, is being tentatively scheduled for May, 1985. All members and Sikh Societies who become members by April 30, 1985 will be able to participate in the selection/election process.

Issued at Vancouver on the 9th day of February, 1985.

Gian Singh Sandhu

President,
W.S.O. of Canada

ਜਾਸੂਸੀ ਕਾਂਡ: 13 ਵਿਅਕਤੀਆ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿਚ ਵਾਧਾ

ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ: (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) — ਜਾਸੂਸੀ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਫੜੇ ਗਏ 16 ਵਿਅਕਤੀਆ ਵਿਚੋਂ ਅਦਾਲਤੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਦੋ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪਾਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੋ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਮਾਰ ਨਰਾਇਣ, ਪੀ. ਗੋਪਾਲਨ, ਟੀ. ਐਨ. ਖੇਰ, ਸ਼ਿਵ ਲਾਲ ਚਾਨਨਾ, ਕੇ. ਕੇ. ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸਵਾਮੀਨਾਥ ਰਾਮ ਐਸ. ਸ਼ੇਕਰਨ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਮਿਤਰ ਤਿਵਾੜੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਰੋੜਾ, ਐਚ. ਐਨ. ਚਤਰਵੇਦੀ, ਏ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕ ਲਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਗੁਮਾਲਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਿੱਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨਰਾਇਣ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਨ. ਚਤਰਵੇਦੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਚਤਰਵੇਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਜੋ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿਤਾ ਸੀ ਉਹ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਦਬਾਓ ਕਾਰਨ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਨਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਮੇਂ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।”

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੰਬਈ ਦੇ ਸਨਅਤਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਸ਼ ਮਨਕ ਲਾਲ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਗੋਇਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕੇਸਰੀ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ — —ਧਨੋਆ—

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: (ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ) — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਐਸ. ਐਸ. ਧਨੋਆ ਨੇ ਅਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪੱਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਖਤੀ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਧਨੋਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਗ ਦੇ ਰੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣ। ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਕੇਸਰੀ, ਗੁਲਾਬੀ, ਪੀਲੀ, ਕਾਲੀ, ਨੀਲੀ, ਜਾਂ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੇ ਇਹ ਉਸਦੀ ਨਿਜੀ ਚੋਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਜ ਕਾਂਗਰਸ (ਇ.) ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜਸੋਵਾਲ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਐਨ. ਐਨ. ਵੇਹਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਈ ਥਾਈਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਣ ਕਰਕੇ ਪੁਲੀਸ ਸਖਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੱਗ ਦੇ ਰੰਗ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਧਨੋਆ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦੇਵੇਗੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ 'ਚ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹਫ਼ਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹਫ਼ਤਾ ਕਰਨ ਲਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਂਦੇ ਚਾਰ, ਪੰਜ ਵਾਰ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਲ ਹੋ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਫੀ ਸਖਤ ਹਨ।

ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਧਨੋਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਘਰੀਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਵਰਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪੁਛਗਿਛ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਿਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਪਰ ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਯੂ. ਪੀ., ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸਾਉਣ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਹਿੰਸਕ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀ ਧਨੋਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਨ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਬੰਧੀ ਭੇਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਰਾਜਪਾਲ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲੈਂਡ ਮਾਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਨੂੰ 41 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰਜ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਬੀਨ ਡੈਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਧਾਰ ਬਲਾਕ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ 1.60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 886.64 ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੋਰਿੰਡਾ ਬੱਸ ਸਟੇਂਡ ਲਈ 16 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

ਰੋਪੜ: ਅਕਾਲੀ ਜਥਾ ਜ਼ਿਲਾ ਰੋਪੜ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਾਧੋ ਸਿੰਘ ਕੱਲੂ ਪੁਲੀਸ ਕਪਤਾਨ ਤੇ ਉਪ ਪੁਲੀਸ ਕਪਤਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਬੇ ਸਬੰਧੀ ਸਧਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂ ਤਕ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੜਤਾਲ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਫੜ ਲਏ ਜਾਣਗੇ।

ਅਸਲੇ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਦੇਸ਼-ਧਰੋਹੀ ਤੇ ਭੜਕਾਊ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਦੇ ਅਸਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਧਰੋਹੀ ਤੇ ਭੜਕਾਊ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਜਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ ਹਨ।

ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸਲੇ ਦੀ ਪੁਛਗਿਛ ਲਈ ਕਈ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਰਜਨ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ, ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸੈਕਟਰ 19 ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਕੱਤਰ ਨਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਗੜੀਆਂ, ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਜੇ. ਐਸ. ਢਿੱਲੋਂ (ਰਿਟਾਇਰਡ) ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਿਰੁਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਲਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 124-ਏ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਦੋ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਸਭ ਨੇਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ 'ਤੇ ਹਨ।

ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਸਲਾ ਪੁਲੀਸ ਪਾਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ।

ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 15 ਨੌਜਵਾਨ ਬਰੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ: (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) — ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਟੀ. ਐਨ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ 15 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਓਲੰਪੀਅਨ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 20 ਮਈ, 1983 ਦੇ ਦਿਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ, ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾਖਾ ਨਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਭਰੋੜੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਸਟਰਿਕਚਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਤੇ “ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੈਂਟਲਮੈਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਰਿਮ” ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਵੱਖਵਾਦੀ ਨਹੀਂ - ਅਰੋੜਾ

ਪਟਿਆਲਾ - (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਹੀਰੋ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਵੱਖਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ “ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ” ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖੋਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਨਹੀਂ। ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਦਾ ਹੀ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ।

ਜਨਰਲ ਅਰੋੜਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗ਼ੈਰ ਸਿਆਸੀ ਮੰਚ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਬੰਧੀ ਪਟਿਆਲਾ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਇਸ ਮੰਚ ਦੇ ਸਹਿ ਕਨਵੀਨਰ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਚ ਬਿਲਕੁਲ ਗ਼ੈਰ ਸਿਆਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖਾਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਗ਼ੈਰ ਸਿਆਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨਰਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਜਸਟਿਸ ਰ. ਸ. ਨਰੂਲਾ, ਸ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਰਗੇਡੀਅਰ ਸ. ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਜਬਰੀ ਪੈਸੇ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਕਾਦੀਆ: (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤਲਵਾੜਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜ਼ਿਲਾ ਕਿਸਾਨ ਦਲ ਅਤੇ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਕਾਦੀਆਂ ਸਰਕਲ ਕਿਸਾਨ ਵਿੰਗ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕੁਝ ਟਿਕਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦੋਹਾਂ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਪਟਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਹਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ 100 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਜੋ ਅੱਗੇ ਪਿਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਾਲਚਾਲ ਜਾਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦੇ, ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵੋਟਰ ਦੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਸਿਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ? East West Travel Ltd.

ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ

ਸਾਰੇ ਹਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Special for India, Pakistan, Fiji and West Indies.

Mike Brar

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਈਸਟ ਵੈਸਟ ਟਰੇਵਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਭ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਲਕੀਤ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph.(403)235-3661

#206-3517, 17 Ave. S.E. Calgary, Alta

T2A 0R5

FOGG MOTORS

60 - 10th Street, New Westminster

1. ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕਅੱਪ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
2. ਅੱਛੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਪਿਕਅੱਪ ਅਤੇ ਵੈਨਾਂ ਸਸਤੇ ਰੇਟ ਅਤੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ GMC, Chrysler ਜਾਂ Ford ਦੀ ਕਾਰ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਛੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਐਤਵਾਰ 11 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 4 ਵਜੇ ਬਾਅਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

Sukhjinder Bath
(Sukhi)

Bus: 522-2821

Res: 594-7712

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ

ਮਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਪੰਡਤ ਐਸ. ਜੈਤਲੀ ਜੋਤਸ਼ੀ

- ਪੰਡਤ ਸਤੀਸ਼ ਜੈਤਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ, ਹੁਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।
- ਪੰਡਤ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਇਨਵੈਸਟ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਡਤ ਜੀ ਪਾਸ “ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾ ਸੰਗਿਤਾ” ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਜੋਤਸ਼ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ, ਤੁਹਾਡੇ ਭੂਤਕਾਲ, ਵਰਤਮਾਨ ਤੇ ਭਵਿੱਖਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:

(604) 251-6474

ਸਾ ਹਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਟ

ਕਹਾਣੀ:

ਦਿੱਲੀਏ ਤੇਰੇ ਬੁੱਚੜਾਂ ਨੇ

ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਰਤਨ

ਰਘਬੀਰ ਦੇ ਘਰ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲ ਸੀ। ਆਖਿਰ ਰਘਬੀਰ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਐਸੀ ਅੜਚਨ ਪੈਂਦੀ ਉਸਦਾ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੇ ਜਾ ਪੈਂਦਾ। ਘਰੇਲੂ ਚੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਮੁੜਵਾਂ ਕਰਾਇਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਹ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ। ਇਹ ਤੁੜ ਰਘਬੀਰ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਵਲੋਂ ਸੀ।

“ਕਿਉਂ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਅੱਠਾਂ ਸਾਲਾਂ ਮਗਰੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਹੀ ਜਾਵੋਗੇ। ਮੇਰਾ ਨੌਕ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਕੋਲੋਂ ਤੇਰੇ ਲੀਝੇ ਵੀ ਨਾ ਸਹੇ, ਹੋਰ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕੀ ਭੇਜਣਾ ਸੀ।” ਹਰ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਹੋਰੇ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਸੁਣਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸੀ। ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਅੱਜ ਤੀਕ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਤਾਹਨੇ ਮਿਹਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹੀ ਆਈ ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਜੋ ਦਾਜ-ਦਹੇਜ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰੋਂ ਸੁਣੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਸਦੇ ਦਿਲ-ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵੀ ਉਕਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਬੇਵਸ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮਸੀਂ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਮਾਪੇ ਰਘਬੀਰ ਦੇ ਘਰਦਿਆਂ ਦਾ ਅੰਡਿਆ ਮੂੰਹ ਕਦੇ ਵੀ ਭਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਲਾ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਰਘਬੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਅਸਲੀਅਤ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਖ਼ੀਦਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਘਰ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਰੋਣਕ ਸੀ ਤੇ ਰਘਬੀਰ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿਤਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਪੀਟ ਪਿਲਾਣ ਦਾ ਦੌਰ ਵੀ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਧਰ ਮਨਜੀਤ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਮਗਨ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਰਘਬੀਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਅਟੈਚੀਕੋਸਾਂ ਨੂੰ ਤੁਨ ਤੁਨ ਕੇ ਭਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਤੇ ਕਿਸਨੂੰ ਕੀ ਕੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਉਹ ਰਘਬੀਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਰਹੋ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਜਾਣਾ। ਹਾਂ ਸੱਚ ਦਿੱਲੀ ਉਤਰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਇਹ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਜਾਣਾ। ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਕੇ ਉਥੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਦੇਗ ਕਰਾਉਣੀ ਤੇ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਉਥੋਂ ਪਾਪੜ ਤੇ ਬੜੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ।” ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਰਘਬੀਰ ਨੂੰ ਫਿਰ ਯਾਦ ਕਰਾਇਆ।

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਦੋਸਤ-ਮਿਤਰ ਰਘਬੀਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਛੱਡਣ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਦੋਸਤ-ਮਿਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਦਾਇਗੀ ਲੈ ਕੇ ਰਘਬੀਰ ਭਾਰਤ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਫਿਰ ਯਾਦ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਘਰ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤਾਰ ਦੇ ਦੋਵੀਂ ਤੇ ਉਡਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਦੱਸ ਦੇਵੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। “ਤੁਸੀਂ ਘਬਰਾਉ ਨਾ ਮੈਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਤਾਰ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਤਾਰ ਦੇ ਦੇਣੀ, ਫਿਰ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।” ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ।

ਦੂਜੀ ਸਵੇਰ ਰਘਬੀਰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਰਘਬੀਰ ਜਦੋਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁਸਫਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਐਨੀ ਸੀ ਕਿ ਅੰਦਰ ਤਿਲ ਸੁੱਟਣ ਜੋਗੀ ਵੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦੂਸਰੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਸਾਫਰ ਕਸਟਮ ਲਈ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਸਨ। “ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਹਰੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਤਾਰ ਦੇ ਦੋਵੀਂ ਉਹ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।” ਰਘਬੀਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਕੋਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾੜ ਪਾੜ ਬਾਹਰ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸੀ।

ਅਚਨਚੇਤ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਵਲੋਂ ਸੂਚਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲ ਉਸਦੇ ਸਿੱਖ ਬਾਡੀ-ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਐਨੇ ਭਿਆਨਕ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦਾ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ। ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰ ਲੰਮਾ ਪੈਂਡਾ ਤਹਿ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਥੱਕੇ ਥੱਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੰਗੇ-ਫਸਾਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਕੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਇਕੋ ਵਾਰ ਮਾਤਮ ਛਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਗਣੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਹੋਣ। ਸਭ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਵੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਇਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਗੈਰ ਸਿੱਖ ਮੁਸਾਫਰ ਜੋ ਵੇਸ਼ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹੋ ਹੀ ਦਸਦਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਿਆ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਿਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਲਾਸ਼ਾਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਈਆਂ ਸੜੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਪੁਲੀਸ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗਰੋਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅੱਗਾਂ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਰ ਆਉਂਦਾ ਨਵਾਂ ਮੁਸਾਫਰ ਲੁੱਟ-ਕੱਢੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਉਂਦਾ। ਅਣ-ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਲੰਘੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਸਨ। ਰਘਬੀਰ ਦਾ ਮੱਥਾ ਠਣਕਿਆ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੁੱਟ-ਕੱਢੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਇਕੋ ਵਾਰ ਫਿਲਮੀ ਝਲਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਪੂਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮਿਟੀ ਜੇਲ੍ਹ ਮਗਰੋਂ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੀ। ਬਾਹਰ ਕੀ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀ ਲੈਣ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਹਾਂ ਕੁਝ ਟੈਕਸੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਾਹਰ ਖੜੀਆਂ ਸਨ।

ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਟੈਕਸੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਟੈਕਸੀ ਵਾਲਾ ਹੁਣ ਰਘਬੀਰ ਕੋਲ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਮਾਨ ਰੱਖਕੇ ਰਘਬੀਰ ਟੈਕਸੀ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਭਾਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ, “ਬਾਬੂ ਜੀ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ?” ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, “ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੈਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਮੈਂ ਵੀ ਉਥੇ ਟੈਕਸੀ ਹੀ ਚਲਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਭਾਣਾ ਕੀ ਬੀਤਿਆ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਪਰਸੋਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸੀ ਅੱਜ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ।”

“ਤੁਸੀਂ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹੋ ਜਾਂ ਬਾਬੂ ਜੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨਸਾਨ ਹੋ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਗਾਂਹ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਕਹਿਕੇ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ।” ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਚਾਲਕ ਨੇ ਲੰਮਾ ਹੌਕਾ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸੰਨ-ਸੰਤਾਲੀ ਦਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ।

“ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਪੁੱਛੋ ਕੁਝ ਨਾ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸੰਨ-ਸੰਤਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਤ ਪਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੋਂ ਉਜੜਕੇ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸਿਆ ਸੀ - ਗੁੰਡਾ-ਗਰਦੀ, ਕਤਲ-ਗਾਰਤ ਤੇ ਭਰਾ-ਮਾਰ ਮੈਂ ਉਥੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੇਖੀ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੁਣ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਤੇ ਮੀਰ ਮੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਤ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ-ਸੰਤਾਲੀ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਹੀ।” ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।

“ਜਦੋਂ ਇਦਰਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਖਬਰ ਸਾਰੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ ਤਦ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਗਈ ਤੇ ਭੀੜਾਂ ਜੁੜਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਬਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਉਸੇ ਰਾਤ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਐਨੇ ਗੁੰਡੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕਿੱਥੇ ਆਏ। ਇਹੋ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ‘ਖੂਨ ਕਾ ਬਦਲਾ ਖੂਨ। ਫਰੀ ਫਾਰ ਆਲ (Free for all) ਇਨ ਸਿੱਖਤੋਂ ਕੋ ਖਤਮ ਕਰ ਡਾਲੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਦਰਾ ਮਾਤਾ ਕਾ ਕਤਲ ਕੀਆ ਹੈ।’

“ਸਰਦਾਰ ਜੀ! ਸੱਚ ਜਾਣੋਂ ਇਦਰਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਖਬਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਆਈ ਸੀ। ਜਿੰਨੀ ਨਿਰਦਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸੁਣੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਲੋਜਾ ਫਟ ਜਾਵੇਗਾ।” ਰਘਬੀਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਚਾਲਕ ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਸੂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

“ਸਾਲ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਫਟਕਾ ਫਟਕਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਸਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਰੀਏ ਮਾਰ ਮਾਰ ਸਿਰ ਚਿੱਪੇ ਗਏ। ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਟਾਇਰ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾਈ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਨੇ ਤੜਫਣਾ ਤੇ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜਣਾ ਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਹੱਸਕੇ ਕਹਿਣਾ ‘ਵੇਖੋ ਭਾਛੂ ਸਿੱਖਤਾ ਨੱਚਦਾ ਹੈ।’

ਰਘਬੀਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਠਹਿਰ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਹਿਕੇ ਆਪ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਘਰ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਗਵਾਹੀ ਰਘਬੀਰ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗ ਉਸਕੇ ਬੱਚੇ ਕੋ ਹਮਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਫੁਪਾ ਲੀਆ ਥਾ। ਉਨ ਘਰ ਕੋ ਲੂਟ ਕਰ ਗੁੰਡੇ ਨੇ ਬਾਅਦ ਮੇਂ ਆਗ ਲਗਾ ਦੀ ਥੀ, ਅਬ ਵੇਹ ਕਿਸੀ ਦੋਸਤੀ ਕੇ ਘਰ ਹੈ।” ਹਾਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਏਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਆਉਣ ਤਾਂ ਕਿਹਣਾ ਕਿ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਮਿਲਣ ਲਈ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰਘਬੀਰ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਟੈਕਸੀ ਵਿਚ ਆ ਬੈਠਾ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਠਹਿਰ ਲਈ ਥਾਂ ਪਤਾ ਦੱਸਿਆ ਜਿਥੇ ਉਸਦੇ ਸਾਲੇ ਦਾ ਘਰ ਸੀ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦਾ ਬੋਝ ਫਿਰ ਹਲਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। “ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਕੀ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅੱਪ-ਸੜੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਟਰੱਕਾਂ, ਰੋੜੀਆਂ ਉਤੇ ਲੱਦ ਲੱਦ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਨੀਵੇਂ ਟੋਇਆਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਇਕੋ ਵੇਰਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਮਿਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਹੰਢਾ ਲਈ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਇਹ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਫਸਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗਿਣੀ-ਮਿਥੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਬਚਾਈਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਅਣਗਿਣਤ ਟੈਕਸੀਆਂ ਵਾਲੇ ਜਾਣੂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟਰੋਲ ਪਾ ਪਾ ਮੰਚਾ ਦਿਤੀਆਂ। ਕਈ ਵਿਚਾਰੇ ਤਾਂ ਵਿਚੇ ਹੀ ਝੁਲਸੇ ਗਏ।” ਬਜ਼ੁਰਗ ਚਾਲਕ ਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਗਚ ਭਰ ਆਈ।

“ਇਥੇ ਐਹੋ ਜੇਹੀਆਂ ਵੀ ਬਸਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਕੋ ਵਾਦਿਓਂ ਹੀ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਅੱਗਾਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਬਹੁਤੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵਿਚੇ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਮਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਨ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਭਰੇ ਦਿਨ ਬੇਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਅੱਗਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਤੋਰਿਆ ਗਿਆ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਮਗਰੋਂ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਮਾਸਮ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਤੜਪਦਾ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ।”

ਹੁਣ ਰਘਬੀਰ ਦੇ ਸਾਲੇ ਦਾ ਘਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਟੈਕਸੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਟੈਕਸੀ ਰਘਬੀਰ ਦੇ ਸਾਲੇ ਦੇ ਘਰ ਮੁਹਰੇ ਰੁਕੀ ਤਾਂ ਆਸਿ-ਪਾਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਅਖੀਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਬਾਬੂ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਤੋ ਜਿੰਦਾ ਹੀ ਪੀਟ ਪੀਟ ਕਰ ਜਲਾ ਦੀਆ ਥਾ। ਉਸਕੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਅੱਗ ਬੱਚੋਂ ਕੋ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪੀਟਾ। ਅਬ ਵੇਹ ਕੋ ਪਮੇਂ ਹੈ। ਪਾਚ ਸਾਤ ਸੌ ਗੁੰਡੇ ਕਾ ਗਰੁਥ ਥਾ, ਸਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵੀ ਥੀ। ਸਭ ਕੋ ਹਾਥੋਂ ਮੇਂ ਲੋਹੇ ਕੇ ਸਰੀਏ, ਭਾਂਗੇ ਅੱਗ ਤੇਜ਼ ਹਥਿਆਰੋਂ ਕੋ ਸਾਬ ਸਾਬ ਮਿਟੀ ਕੋ ਤੇਲ ਕੀ ਪੀਪੀਆਂ ਭੀ ਥੀ। ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਕੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਉਨ ਗੁੰਡੇ ਕੀ ਬੜੀ ਮਿਨਤ ਕੀ, ਪਰ ਜ਼ਾਲਮੋਂ ਨੇ ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ਜਿੰਦਾ ਜਲਾ ਦੀਆ। ਫਿਰ ਹਮਨੇ ਕਿਆ ਦੇਖਸਰਦਾਰ ਜੀ ਕੀ ਲਾਸ਼ ਸੜ ਰਹੀ ਥੀ। ਮੈਂ ਨੇ ਅੱਗ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਜਿਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕਰ ਦੇ ਦਿਨ ਭੋਜਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ, ਇਤਨਾ ਜ਼ੁਲਮ ਮੈਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਖੋਂ ਸੇ ਪਹਿਲੀ ਮਰਤਬਾ ਦੇਖਾ ਹੈ।” ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗਵਾਹੀ ਹਿੰਦੂ ਜ਼ਾਰੋ ਜ਼ਾਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਮਨ ਤਕੜਾ ਕੀਤਾ। “ਹੇ ਮਨਾ ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਰੇ ਹਨ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਖਰ ਉਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਅੰਦਰੇ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜਲਾ ਦਿੱਤੇ।”

ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਕੈਂਪ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ - ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੀ ਦੂਰ ਗਏ ਸਨ। ਰਘਬੀਰ ਕੀ ਵੇਖਦਾ, ਸਾਫ-ਸੁਥਰੀਆਂ ਤੇ ਲਿਸ਼ਕੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਟੈਕਸੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਰਘਬੀਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਚਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਰੀ ਦਿੱਲੀ ਛਾਣ ਮਾਰੀ ਸੀ ਪਰ ਏਨਾ ਇਕੱਠ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਉਦਾਸ ਉਦਾਸ ਤੇ ਸੁੰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਟੈਕਸੀ ਉਸ ਭੀੜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਕੇ ਰੁਕੀ ਤਦ ਰਘਬੀਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਇਥੇ ਐਨੇ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਇਕੱਠ ਹੋਏ ਹਨ?” ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਬਾਲਟੀਆਂ ਸਨ।

“ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਇਥੇ ਹੀ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਦਰਾ ਦਾ ਸੰਦਲ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਤੇ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਪਾ ਕੇ ਸਕਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਜੁੜੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦੀ ਚਿਖਾ ਤੇ ਦੁਧ ਦੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਕਰਕੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਟੈਕਸੀ ਕੈਂਪ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਦ ਰਘਬੀਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਕਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਯਾਦ ਆਇਆ। “ਘੋਰ ਪਾਪ ਐਨਾ ਫਰਕ ਆਦਮ ਜਾਤ ਦੇ ਸਕਕਾਰ ਵਿਚ” ਐਨੇ ਨੂੰ ਇਕ ਕੁੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੈਕਸੀ ਮੁਹਰਦੀ ਲੰਘਿਆ ਜਿਸਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਆਦਮ-ਮੁਰਦਾਰ ਦੀ ਹੱਡੀ ਸੀ। ਰਘਬੀਰ ਕਿਸੇ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਸੀ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦਿਤਾ। “ਲੱਭ ਜੀ ਕੈਂਪ ਆ ਗਿਆ” ਟੈਕਸੀ ਇਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁਹਰੇ ਆ ਕੇ ਰੁਕ ਗਈ।

ਜਦ ਰਘਬੀਰ ਕੈਂਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਤਦ ਕੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਹਾਗ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਰ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇ ਵੇਣ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਂਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜੇ ਬੱਚੇ ਰੋਂਦੇ ਕੁਰਲਾਉਂਦੇ ਮਾਂ ਮਾਂ ਪੁਕਾਰਦੇ ਨੱਠੇ ਭੱਜੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਗੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਭੈਣ ਦੀ ਪੱਤ ਲੁਟੇ ਜਾਣ ਤੇ ਭਰਾ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਰੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਬਚਿਆ ਇਕੋ ਇਕ ਜੀਅ ਪਾਗਲਾਂ ਦਾ ਹਾਸਾ ਹੋਸੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਘਬੀਰ ਨੂੰ ਕੈਂਪ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵੇਖਕੇ ਇਕ ਝਟਕਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤ ਗਵਾ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਹ ਕੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਚਿਖਾ ਤੇ ਜੁੜੇ ਖੱਦਰ-ਪੱਸ ਤੇ ਲਿਸ਼ਕੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬੁੱਚੜਾਂ ਵਾਲਾ ਹਾਸਾ ਹੋਸੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਲੇਖਕ, ਕਲਾਕਾਰ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ —

1985

ਸੁਖਿੰਦਰ

ਕਲਾ - ਕਿਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਗਣ ਦਿਓ
ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੂਛਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ
ਗਾਇਆਂ ਦੇ ਸਿਰ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ
ਕੁਰਸੀ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ
ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਓ

ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਕੁੱਕੜਾਂ ਵਾਂਗ
ਨਿਤ ਦੇਣ ਇਹ ਬਾਂਗਾਂ
ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਵਾਂਗੂੰ
ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਸਵਿਆਂ ਦੀ
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੂਰੀ ਖਿਲਾਓ
ਕਲਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੇਚੋ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਜਲਸੇ, ਜਲੂਸਾਂ, ਮਜਲਸਾਂ
ਰੋਡੀਓ, ਟੀ. ਵੀ. 'ਤੇ ਜਾ
ਨਿਤ ਛੈਣੇ ਵਜਾਓ

ਘਰਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਚੌਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ
ਹੁਣ ਤਾਂ ਆਮ ਚਰਚਾ
ਤੁਰ ਪਈ ਹੈ
ਕਲਾ ਤਾਂ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ
ਨੁਮਾਇਸ਼ੀ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਹੀ ਜਾਦੂ ਹੈ
ਮੌਸਮੀ ਰੰਗਾਂ 'ਚ
ਲਿਬੜੇ ਪੋਸਟਰ ਆਪਣੇ
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨ ਤੁਸੀਂ ਵੀ
ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਸਜਾਓ
ਸੱਜਰੀ ਵਗੇ ਰੋਤ ਵਾਂਗੂੰ
ਤਿਲਕ ਚਮਕਣ
ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਥਿਆਂ 'ਤੇ
ਤਰੇਸ਼ਲ ਇਹਨਾਂ ਦੇ
ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਫੜਾਓ
ਪੀਮੀ ਜਿਹੀ ਸੁਰ ਬਣਾ
'ਜੈ ਬਜਰੰਗ ਬਲੀ' ਕਹੋ ਭਾਵੇਂ
ਜਾਂ ਆਦਮ-ਬੇ, ਆਦਮ-ਬੇ ਕਰਦੇ

ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਸ਼ੋਰ ਵਿਚ ਡੁੱਬੇ
ਨਾਹਰੇ 'ਧਰਮ-ਯੁੱਧ' ਦੇ ਲਗਾਓ
ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੋਵੇ ਜੇ
ਤਬਸਰਾ ਲਿਖਣਾ
ਜਾਂ ਨਾਵਲ, ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਹੀ
ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਵੇਲੋ
ਝੱਟ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਵਾਂਗੂੰ
ਪਲੇਬਟ ਵਾਂਗ ਸੰਗ ਇਸਦੇ
ਮਗਰਮੱਛੀ ਹੰਝੂ ਵੀ ਰਲਾਓ
'ਸੋਤ' ਹੋਵੇ
ਜਾਂ ਇਹ 'ਸਿਪਾਹੀ'
ਮੰਡੀ ਦਾ ਸੁਰੀਲਾ ਸ਼ੋਰ
ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਪੈਂਦਿਆਂ ਹੀ
ਏਸ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਜੋ ਚਾਹੋ
ਗ੍ਰੰਥ, ਗੀਤਾ, ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਫੇ
ਗਾਂ ਦਾ ਸਿਰ, ਪੂਛ
ਜਾਂ ਖੰਜਰ ਜਨੂੰਨੀ ਹੀ ਫੜਾਓ

ਜੇ ਰਚਨਾਵਾਂ
ਮੌਸਮੀ ਬਰਸਾਤਾਂ 'ਚ
ਚੋਗਰਿਆਂ 'ਤੇ ਉਗੇ
ਜੰਗਲਾਂ ਵਾਂਗੂੰ
ਉਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ
ਤਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚੋਗਰਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ
ਤੁਸੀਂ ਵੀ
ਹਰ ਬਲਾ ਤੋਂ
ਬੇਖ਼ਫ਼ ਹੋ ਕੇ
ਮੌਸਮੀ ਜੰਗਲ ਉਗਾਓ
ਜੇ ਏਨੀ ਕੁ ਮੇਰੀ
ਗੱਲ ਮਨ ਲੱਗੇ
ਮੇਰੇ ਰਕੀਬ !
ਮੇਰੇ ਯਾਰੋ !
ਮੇਰੇ ਹਮਜੋਲੀਓ !
ਜਰਾ ਆਪਦੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ
ਕੋਈ ਤਾਜ਼ੀ
ਰਚਨਾ ਹੀ ਸੁਣਾਓ।

ਉਤਪੱਤੀ-ਕਾਂਡ

“ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਜਾਊ ਭੂਮੀ ਹੈ; ਇਸ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਮਰਜ਼ੀ ਬੀ ਬੀਜ ਦਿਓ, ਸੋਨਾ ਬਣ ਕੇ ਫੁੱਟਦਾ ਹੈ”, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ, ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ; ਉਹਨੂੰ ਫਰਵਰੀ, 1965 ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉਤਰ-ਪੱਛਮ ਵੱਲ, ਗਰੈਂਡ ਟਰੇਕ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਸਫਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਮੁਤਹਿਦ ਹਿੰਦ-ਸਿਖ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੀ ਮਰ ਮੁਕ ਗਏ। ਉਹਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਸਾਲ ਭਰ ਪਿਛੋਂ, ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਸਿਖ ਬਹਿਗਣਤੀ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ; ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਤਿੰਨੇ ਹੀ ਉਨਤੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ; ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਸਾਵੇਂ ਇਲਕਲਾਬ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਤ ਧਨਾਥ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੁਟ ਦੇ ਬੀ ਵੀ ਬੀਜੇ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਤੇ ਵਿਹਲੇ ਝਾੜ-ਝਾੜ ਵਾਂਗ ਫੈਲਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਸੀ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਆਰਥਕਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਅਨਾੜੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰਹੀਨ ਹਾਕਮ ਹਿੰਦੂ ਝਾੜ-ਝਾੜ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਸ਼ਾਸਨਵਜੋਂ ਗੱਲ ਤੇ ਟੈਂਕ ਵਰਤਣ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚ ਸਕੇ। ਬੰਦੂਕਾਂ ਤੇ ਟੈਂਕ ਝਾੜ-ਝਾੜ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ; ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸਦਕਾ ਇਹ ਝਾੜ-ਝਾੜ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ‘ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ’ ਤੋਂ ਜੋ ਫੌਜ ਨੇ 5 ਤੇ 6 ਜੂਨ, 1984 ਸਿਰੇ ਚਾੜਿਆ ਸੀ, ਇਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਪਿਛੋਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਏਸ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅਖੀਂ ਦੇਖ ਸਕਿਆ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਰਾਜ ਸਾਂਸੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉੱਤੇ ਉਤਰ ਰਹੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਬਾਰੀ ਬਾਣੀ ਮੈਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦੇ ਜ਼ਮਰਦੀ ਖੇਤ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਘੰਟਾ ਕੁ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕੜਾ ਮੀਂਹ ਪੈ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਾਰਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਤਾਜ਼ਾ, ਵਧੇਰੇ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਹਰਿਆਣਾ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੀ ਇਹ!

ਪਰ ਰਾਜ ਸਾਂਸੀ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸੁਖ-ਚੈਨ ਦਾ ਇਹ ਭਰਮ ਚੂਰ ਚੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਥਾਂ ਥਾਂ ਫੌਜੀ ਸਾਵੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਪਹਿਨੀਂ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਖਲੋਤੇ ਸਨ, ਮੋਟਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਟੈਨਗਨਾਂ, ਤੇ ਹੱਥ ਖਤਰਨਾਕ ਤੌਰ ਤੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਹੋਟਲ ਤੱਕ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਘਾਹੀ ਕੋਰ-ਪੱਥਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਟੁਕੜੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ। ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਚੁਰਾਹੇ ਉੱਤੇ, ਟਰੈਫਿਕ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੇਮ ਗਾਰਦ, ਸੈਂਟਰਲ ਰੀਜ਼ਰਵ ਪੁਲਸ ਫੌਰਸ, ਬਾਰਡਰ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਫੌਰਸ ਤੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਖੜੇ ਸਨ। ਇਕ ਟਿਕਾਣੇ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਰੋੜੇ ਦੇ ਬੋਰਿਆਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਇਕ ਬੰਕਰ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਮਸ਼ੀਨਗਨ ਦੀ ਨਾਲੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਭੀੜ ਭਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉਹਨਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ, ਪਰ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ, ਨਾਹਮਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਠੀਕ, ਸਿਨਮੀਆਂ ਤੇ ਕੋਢੇਆਂ ਵਿਚ ਭੀੜਾਂ ਸਨ ਜਿਥੇ ਸਾਲ ਭਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਭੀੜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਰਾਮਗੜੀ ਝਾੜ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਲੱਬ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਕਾਰਾਂ, ਸਕੂਟਰਾਂ, ਆਈਸਕਰੀਮਾਂ ਤੇ ਚਾਟ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਸੀ। ਪਰ, ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ-ਅੰਦਰਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ-ਕੁਝ ਸੁੰਨੇ ਦਿਸਦੇ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਕਾਰ ਗਾਂਧੀ ਗੇਟ ਤੋਂ ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਬਾਣੀ ਲੰਘੀ, ਜਿਥੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਹਿਮ-ਗਹਿਮੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਇਥੇ ਕੋਈ ਟਰੈਫਿਕ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ, ਤੇ ਮੈਂ ਪੰਜਾਂ ਮਿਟਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਦੇ ਚੌਕ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਕੰਡੇਦਾਰ ਤਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾੜਾਂ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਸਾਈਕਲ ਸ਼ੈਡ ਦੀ ਕੰਧ ਵੇਖ ਕੇ ਜਿਸ ਦੀ ਅਜੇ ਮੁਰੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ, ਮੈਨੂੰ ਅਹੁਤਿਆ ਕਿ ਪੰਜ ਤੇ ਛੇ ਜੂਨ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ੈਡ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਈਕਲ ਸ਼ੈਡ ਵਾਈਟਿੰਗ ਜ਼ੋਨ (ਰੇਟ-ਖੇਤਰ) ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਤਿਪਹਿਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਸਨ — ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਦੇ ਗੇਟ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੂਰਜ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰ ਕੇ ਨਿਕਲਦਾ ਤੇ ਤਲਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਤੇਜ਼ ਪੈਂਦਾ ਚਲਣ ਨਾਲ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਜਗਮਗਾਉਂਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਗੁੰਬਦਾਂ ਸਦਕਾ ਸਦਾ ਵਾਂਗ ਨੂਰਾਨੀ ਦਿਸਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਥੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬੱਸ ਕੋਈ ਟਾਵਾਂ ਟਾਵਾਂ ਹੀ ਦਿਸਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਪੈਰ ਧੋਤੇ ਤੇ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਲੱਭਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਜੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਏ। ਪਰ ਥੋੜੇ ਕਦਮ ਜਾਣ ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਪਰਕਰਮਾ ਦਾ ਸੰਗਮਰਮਰੀ ਫਰਸ਼ ਜਿਥੇ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਲਾਂ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਅਲੱਪ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਿਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਲਖੜੀ ਦੀਆਂ ਨਿਰ-ਚਿਹਰਾ ਵਰਗਾਕਾਰ ਸਿਲਾਂ ਬੀੜ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪਰਕਰਮਾ ਦੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲਾ ਵਰਾਂਡਾ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਕਰਕੇ ਕਲੀ-ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਦੋ ਬੁਰਜਾਂ, ਰਾਮਗੜੀਆ ਬੁੰਗਿਆਂ, ਉੱਤੇ ਪਈ ਜਿਹੜੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਬੁਰਜਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਡਾ ਦਿਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਤੀਜਾ ਬੁਰਜ, ਵਾਟਰ ਟਾਵਰ, ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਦਿਸਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਕਿਤੇ ਅਧੀ ਪਰਕਰਮਾ ਦਾ ਗੋੜਾ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਪੜਨ ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਟੈਂਪਲ ਕਾਂਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਪੁੱਜੇ ਓੜਕਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇਖ ਸਕਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਏਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਹੀ ਆਰਮੀ ਟੈਂਕ ਲੰਗੇ ਦੇ ਗੇਟ ਭੇਨ ਕੇ, ਸੰਗਮਰਮਰੀ ਪੌੜੀਆਂ ਚਿਕਨਾਚੂਰ ਕਰਕੇ ਪਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਿਸ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਹੀ ਬਹਿ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਨਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੇ ਬੂਹੇ ਬਾਰੀਆਂ ਸੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਾਂਪਲੈਕਸ ਦਾ ਦਖਣੀ ਪਾਸਾ ਜਿਥੇ ਮੁਹਾਫਜ਼ਖਾਨਾ ਸੀ, ਬਾਹਰ-ਵਾਰੋਂ ਸਹੀਸਲਾਮਤ ਦਿਸਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਗਬ-ਲਿਖਤ ਨਕਲਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਮੋਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਨਕਲਾਂ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ) ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਦਸਖਤ ਸਨ, ਅਗ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਹੀ ਟੈਂਕ ਤੋਪਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਪਰ ਗੋਲੇ ਸੁਟੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਦੀ ਛੱਤ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਤੇ ਉਹਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸਥਾਨ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਉੱਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਭਾਰੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹਨ?

(ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 10 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਹੋਏ ਦੋਹੇ ਫਸਾਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਡੇਮੋਕਰੇਟਿਕ ਰਾਈਟਸ (ਪੀ ਯੂ ਡੀ ਆਰ) ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ (ਪੀ ਯੂ ਸੀ ਐਲ) ਸਾਂਝੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸੀ ਉਸਦਾ ਸਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਸ਼ਹੀਦ ਤਰਾਹ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਣਜੇ ਪ੍ਰੋ. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਨੂੰ ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰਦ ਹਿਤੋਸ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਰੀਪੋਰਟ ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਛਪੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋ. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਟੀ ਹਾਂ — ਸ਼੍ਰੀਦਾਸਕ)

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ)

2. ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਪਿਛੋਕੜ

ਪੰਤਾਲੀਆ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਲੰਮੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੁੱਟ-ਮਾਰ, ਸਾੜ-ਫੂਕ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਦੀਆਂ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਕਈ ਥਾਈਂ ਭੀੜ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਲੋਕਲ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਛੱਡ ਦਿਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਂਢੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਜਾਟ ਤੇ ਗੁੱਜਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਸਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਰੀਜਨ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੀੜਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤਰਲੋਕਪੁਰੀ, ਮੰਗਲਪੁਰੀ ਤੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰੀ, ਆਦਿ ਵਿਚ ਭੀੜਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਚੋਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਇਲਾਕੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਵਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਾਰਨੀ ਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਟੈਂਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਤਾਪ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਨੇ ਦਰਬਨੀ ਡਿਊਤੀ ਵਿਚ ਮਘੇਰੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਸਨ ਤੇ ਇਥੇ ਖਲੌਤੀ ਇਲੈਚੀ ਬੇਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਤੋੜ ਸੁਟਿਆ ਸੀ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਆਪਣੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਸੀ।

ਚਾਰ ਵਜੇ ਤਕ ਟੈਂਪਲ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਲੋਕ ਆ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਟੁੱਥਵੇਂ ਸਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ, ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਵੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਮਾਰਤਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਟੱਡੇ ਦੇ ਟੱਡੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਠੇ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ ਲਗਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਧਾਰਮਕ ਉਮਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸਿਆ। ਇੰਜ ਲਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਜਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਗੈਲਰੀ ਦਾ ਚੱਕਰ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੀ। ਕੀਰਤਨ ਵਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਉਹ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲਗੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਗਿਣਨ ਲਗਦੇ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਦਾਹਵੇ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿ ਫੌਜ ਦੇ ਸਵੈ-ਕਾਬੂ ਸਦਕਾ ਹਰਿਮੰਦਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੀ, ਮੈਂ ਸੰਗਮਰਮਰੀ ਕੰਧਾਂ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਤਾਜ਼ਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਗਿਣੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਰਾਖ ਵੀ ਤੱਕੇ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੋਲੀਆਂ ਨੇ ਧਾੜ-ਕੱਜੀਆਂ ਬਾਰੀਆਂ ਬਾਣੀ ਲੰਘ ਕੇ ਬਣਾਏ ਸਨ ਤੇ ਮੁਹਾਰਾਬਸੀ ਦੇ ਚਿਤਰਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਚਿਤਰੇ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਅਪਵਿੱਤਰ ਕਰਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਲ਼ ਵੀ ਕੱਢੀ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁਝਾਂ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ ਤੇ ਅਬਰੂ ਵਹਿ ਤੁਰੇ। ਦਰਬਨੀ ਡਿਊਤੀ ਵਿਚ ਪਰਤ ਕੇ ਮੈਂ ਬਿਭਾਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇਲੈਚੀ ਬੇਰੀ ਦਾ ਤਨਾ ਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਘੁਟਦਿਆਂ ਤਕਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਬਾਹਾਂ ਕਟ-ਵੱਢ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ।

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਬਚੇ ਖੁਚੇ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਲੇ ਕੰਡੇਦਾਰ ਤਾਰ ਦੀ ਵਾੜ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਲਬੇ ਦੇ ਢੇਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਕੇ ਲਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੋ ਉੱਚੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਤਿਕੋਨੇ ਕੇਸਰੀ ਝੰਡੇ ਮੌਨਸੂਨੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਆਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਲਹਿਰਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਤਾਂ ਨਿਰ-ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਸਕਿਆ। ਲੋਕ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਟੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਜੁੜ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਇੰਜ ਬਣ ਦਸਦੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਖਦੇ ਹਨ, ਆਰਮੀ ਐਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦੇ। ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅੱਤ-ਕਥਨੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦਿਆਂ ਦਸਦੇ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ; ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸਨ, ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਭਰੇ ਪੀੜੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ। ਇਕ ਗੜਬੂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਇਕ ਸਾਈਨਬੋਰਡ ਵੱਲ ਦੁਆਇਆ। ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਾਈਨਬੋਰਡ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਟੈਂਪਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬੜਾ ਪਿਛੋਂ ਇਥੇ ਲਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਫੇਰ ਪਬਲਿਕ ਲਈ ਇਹਦੇ ਦਰ ਬੋਲਣ ਉੱਤੇ ਇਹਨੂੰ ਇਥੋਂ ਲਾਹੁਣਾ ਉਹ ਭੁਲ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ: ‘ਇਥੇ ਸਿਗਰਟ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ।’ ਤੇ ਸਾਡੇ ਜਵਾਨ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਜਿਤਣ ਪਿਛੋਂ ਇਥੇ ਇਹੋ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਘਬਰਾਹਟ ਅੱਤ-ਉਤੋਂਜਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੋਈ ਸੀ; ਲੋਥਾਂ ਦੀ ਸੜ੍ਹਾਂਦ ਅਤੇ ਮਰ ਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਰਾਹੁਣਾ ਅਸਹਿ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਤੰਬਾਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਵਰਜਿਤ ਵਸਤੂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਹਰਿਮੰਦਰ ਤੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਵਖਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦਾ ਹੀ ਅੰਗ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੰਮ ਤੇ ਸਿਗਰਟਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੰਤੂਆਂ ਦੀ ਕੱਸ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ‘ਉਹ ਪੈਰੀਂ ਬੂਟ ਪਹਿਨੀਂ ਪਰਕਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ’, ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ। ‘ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਦਰਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਤੇ ਵੀਹ ਵੀਹ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਦਿਤਾ’, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਆਖਿਆ। ‘ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਰਕਰਮਾ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਸਾੜ ਦਿਤਾ’, ਇਕ ਹੋਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ‘ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਇਧਰ ਉਧਰ ਪਈਆਂ ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਬਦਬੋਝ ਛੱਡਦੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।’ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਏਡੇ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਵੀ ਦਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਉਹਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਅਖੀਂ ਘੱਟਾ ਪਾ ਕੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਛੋਟੀ ਹੀ ਪਰਤੋਗਾ।

(ਚਲਦਾ)

ਵਸਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬੰਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦਾ ਪੱਕਾ ਜਥੇਬੰਦਕ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਆਮ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਾਮ ਬੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਤਜਰਬਾਕਾਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਬੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਚੋਟ ਮਾਰੀ ਕਿ ‘ਮੁੜ ਵਸਾਈਆਂ ਬਸਤੀਆਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀ ਰਖੇਲ ਹਨ।’

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ‘ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਜਾਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਫਸਾਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਚੌਥਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਦੰਗਾ ਫਸਾਦ, ਕਤਲ, ਲੁਟਮਾਰ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ। ਪੱਛਮੀ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਰੋਲ ਸੀ। ਬੇਰ ਸਰਾਏ, ਮੁਨੀਰਕਾ ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਪੁਰਾ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਏ ਜਾਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਖੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਬਰਾਨੀ ਤੇ ਘਟੀਆ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲੋਕ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਧੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਡਕੈਤੀ ਧੰਧਾ, ਲੁਟ-ਮਾਰ ਆਦਿ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਏ ਜਾਣ ਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਇਕਦਮ ਪੈਸੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਵੀ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਨ ਲਗੇ। ਇਹ ਤੱਥ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਗੁੱਜਰ ਅਤੇ ਜਾਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਵੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਗ਼ਾਵਤੀਆਂ ‘ਚੋਂ’ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਦੰਗਾ ਵੀ ਇਸੇ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਨੱਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਸਾਰੇ ਵਾਸਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਣ ਕਾਰਣ ਉਜੜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਲਮੀਕ ਤਬਕੇ ਦੇ ਹਰੀਜਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚ ਰਾਖਵੇਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲੈ ਲਈਆਂ। ਤੀਜਾ ਮੁੱਖ ਗਰੁਪ ਧਾਨਕਿਆਂ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਧੰਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੁੜ ਵਸਾਈਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਹਰੀਜਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਲਮੀਕੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਜਗਜਵੀਨ ਰਾਮ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਭੰਗੀ ਇਕ ਮੁੱਠ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਮਾਰ-ਹੇਠ ਆਏ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁੰਡੇ ਭੰਗੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚਸ਼ਵਾਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕੁਲ ਅਬਾਦੀ ਦਾ 83 ਵੀਂ ਸਦੀ ਹਿੰਦੂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ 7.5 ਪਰਤੀਸ਼ਤ (ਪੰਜ ਲੱਖ) ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵੱਸ ਗਏ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਸਿਰਫ 1.2 ਪਰਤੀਸ਼ਤ ਸਨ।

3. ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਰੋਲ

ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 4 ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ, ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਵਿਚ ਇਕੋ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯਾਤੀ ਵਰਤਾਰਾ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ: (1) ਘਟਨਾਵਾਂ—ਦੋ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਗਾਇਬ ਹੋਣਾ, (2) ਬੇਹਰਕਤ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨਾਂ ਦਾ ਰੋਲ, (3) ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁਧ ਭਿਆਨਕ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸਿਧਾ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣਾ। ਇਕ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜਦ ਅਸੀਂ ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ ਗਏ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲੁਟੀਆਂ ਤੇ ਸਾੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਤਲਵਾਰਾਂ, ਫੁਰਿਆਂ, ਬਰਫਿਆਂ, ਤਰਫੂਲਾਂ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਸਲਾਖਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਛੱਕਰੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬਜ਼ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਉਥੇ ਖੜੀ ਇਕ ਜੀਪ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਹਮਦਰਦ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਨਾਗਰਿਕ ਏਕਤਾ ਮੰਚ ਨਾਮ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਬਣਾਈ) ਵਲੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਮਨ ਜਲੂਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਜਲੂਸ ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਲ ਜਾ ਰਹੇ ਅਮਨ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਪੁਲਸ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਜੀਪ ਵਿਚੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਜਲੂਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਦਫਾ 144 ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ। ਜਦ ਜਲੂਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਾਗੂ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾੜ ਫੂਕ ਤੇ ਦੰਗੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਤਰ ਬਿਤਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ? ਪਰ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾਂ ਦਿਤਾ। ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਘਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਲੂਸ ਕਢਣ ਵਾਲੇ, ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਜੰਮੇ ਤੇ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਭੜਕੀ ਹੋਈ ਭੀੜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹਤਿਆ ਲਈ ਆਮ ਸਿੱਖ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਨੂੰ। ਜਲੂਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ‘‘ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਭਾਈ’’ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਲਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਦ ਹਜ਼ੂਮ ਨੇ ਜਲੂਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਭੀੜ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋਲਾ ਪਾ ਕੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘‘ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ! ਹਿੰਦੂ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈ ਭਾਈ!’’ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਲਾਏ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਧਿਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਗਏ, ਸਾੜ ਫੂਕ ਅਤੇ ਲੁਟ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਸੋਗ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਮਨ ਜਲੂਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਸੋਗ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਮਨ ਜਲੂਸ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਜੁਆਬ ਮਖੌਲਾਂ ਭਰੇ ਹਾਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ। ਜੈ ਚਲ ਰਹੀ ਸਾੜ ਫੂਕ ਤੇ ਲੁਟ ਮਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿੜੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਹਾਸੇ ਦਾ ਸ਼ੋਰ ਸੁਣਕੇ ਕਿਸੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ।

ਮੁੜ ਵਸਾਈਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨਾਂ ਵਾਲੇ ਰੋਲ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਖੁਦ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਦੰਗੇਨਾ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਤਨਾਅ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਡਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨੇੜੇ ਪੈਂਦੇ ਪੁਲਸ ਬਾਇਆ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਡਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਤਰਲੋਕਪੁਰੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੀਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਡੀਜਲ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ।

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 7 ਤੇ)

GOVT. GRANT Ending Soon HURRY!

\$400 Govt. Grant for
Propane conversion of your
Vehicle.

ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਪਰੋਪੇਨ ਵਿੱਚ
ਤਬਦੀਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਗੈਰਮਿਟ ਦੀ
400 ਡਾਲਰ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਾ
ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

IMPCO FACTORY L.A. TRAINED
MECHANICS.

Visit or Call

BANSAL & SONS
8812 Laurel St., Vancouver, B.C.

Bus: 321-5177

Res: 325-1784

Classified

FOR RENT

1. 2 Bd. room suite basement. Near School,
Bus-stop and Hospital. Rent \$350 only.
Phone 254-5837 (After 5 p.m.)

2. 3 Bd. room upstairs. Rent \$500. Available
immediately.

Phone 254-5837 (After 5 p.m.)

FOR RENT

3 Bd. room house with 2 bd-room suite in
basement. Reasonable rent.

Phone 254-5837 (After 5 p.m.)

ਦੋ ਕੰਨਿਆਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਮਾਨਵੇ ਦੇ ਦੋ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਲੜਕਾ
ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਹੈ। ਉਮਰ 23 ਸਾਲ ਹੈ। ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ ਹੈ।
ਦੂਸਰਾ ਲੜਕਾ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ 19 ਸਾਲ ਹੈ। ਕੱਦ 5
ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਵਾਲੇ ਲੜਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਇਮੀਗਰੈਂਟ
ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਲੜਕੀ ਭਾਵੇਂ ਇੰਡੀਆ
ਵਿਚ ਹੋਵੇ। ਚਾਹਵਾਨ ਸੱਜਣ ਵੇਰਵੇ ਸਮੇਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਭੇਜਣ —

M.S.

C/o The Canada Darpan
Box 67344 Stn. O

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਆਪ ਪੜ੍ਹੋ
ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪਰੋਰੋ

FOR SALE TRUCK WITH WORK

74 GMC ASTRO, very good condition.
Phone 688-0633

FOR SALE

6 cylinder Chevy Van 1978. Good condition.
Automatic. Reasonable price.
Phone 254-5837 (After 5 p.m.)

BOMBAY SWEETS

& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

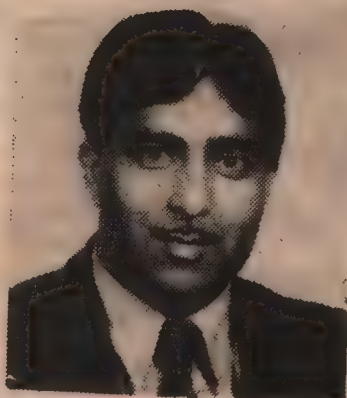
Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

Kuldip Jhand

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ-
ਪੇਮੈਂਟ ਦੇਕੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ
ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ
Bus. 526-2781

Res. 524-4137 Pager 687-7711 #7610
325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ,
ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ
ਹਾਂ — ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜਰੂਰ
ਦਿਓ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿਕ-ਅੱਪ ਆਦਿ ਹਨ-
ਕੀਮਤਾਂ ਸਭ-ਨਾਲੋਂ ਵਾਜਬ ਹਨ। ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ
ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਝੰਡ ਨੂੰ
ਜਰੂਰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਫੋਨ ਜਰੂਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ
ਕੀਮਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

SUPER BUYS

SUPER STAR PLUMBING & ELECTRICAL HEATING SUPPLY LTD.

4270 Fraser Street, Vancouver, B.C.

Phone: 874-0511

ਆਪਣੀਆਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੰਬਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ
ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਪਲੰਬਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਐਸਟੀਮੇਟ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Gurdial Singh (Gaddey)

874-0511

ਜਾਸੂਸੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਤੋਂ ਨਾਂਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜਾਸੂਸੀ ਕਾਂਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 16 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਏ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਨੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਏ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ 1979 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲੀਅਨ ਸਟਾਫ ਆਫੀਸਰ ਵਜੋਂ ਗੀਟਾਇਰ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅੰਡਰ ਸਕੱਤਰ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਉਹ ਸਾਕੇਤ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 25 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਦਾ ਪੁਲੀਸ ਗਿਰਾਫਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 11 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਏ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਲਈ ਪੰਜ ਫਰਵਰੀ ਮਿਥੀ ਗਈ, ਪਰ ਫੇਰ 7 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਏ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿ੍ਰਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ, ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਏ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੇ. ਸੀ. ਲੱਗਿਆ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕਰਨ ਨਾਲ ਪੜਤਾਲੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਏ. ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜੱਜ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿਰ ਉਹਨਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗਿ੍ਰਫਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪੁਲੀਸ ਜਾਂ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਹਿਰਾਸਤ ਅੰਦਰਲੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿ੍ਰਫਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਯੁਵਾ ਮੋਰਚਾ ਦੇ 30 ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਰਾਂਸ, ਪੋਲੈਂਡ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ ਦੁਰਾਵਾਸਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਕੌਂਸਲਰ ਐਸ. ਐਲ. ਗਰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਹੈ। ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਿਆਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਿਖਰ ਵੇਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖਾਲਸਾ ਮਾਝਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ 1929 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ 1920 ਵਿੱਚ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਹੀਂ।

KAM

Accounting Service

- ਇੰਕਮ ਟੈਕਸ
- ਬੁੱਕਕੀਪਿੰਗ
- ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ
- INCOME TAX
- BOOKKEEPING
- ACCOUNTING

KAM DHALLA

874-9855 Res: 681-6642

2707 Main Street, Vancouver, B.C.
[at Loyal Furniture]

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜ: ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - (ਪੀ. ਪੀ. ਐਸ. ਗਿੱਲ) ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਬਲੀਸਿਟੀ ਇਨਚਾਰਜ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਏਨੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਵਿਚੋਲਿਆਂ' ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਥੇਦਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਕੋਈ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਛਾਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿੰਨੀ ਚਿਰ ਤੱਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਇਸ ਇਨਕਾਰ ਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕੌਮ ਲਈ ਬਹੁਤ 'ਭੁੱਧਾ ਸਦਮਾ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ "ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਏਕਤਾ" ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਮੀਤ ਪੁਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁੱਝ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਦ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਮੀਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਮਿਲਣ ਗਏ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ 'ਵਿਚੋਲਗੀ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਸ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: "ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਇਸਤਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿੱਤੂ ਕੀਤਾ

TRANS CANADA T.V.

■ T.V. Repairs

■ Stereo Repairs

ਟੀ. ਵੀ. ਅਤੇ ਸਟੀਰੀਓ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼

ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ:

ਰੇਟ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

ਕੁਲਜੀਤ ਤੂਰ

588-7525

10260 - 128th St., Surrey, B.C.

ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਬਦਲਣੀ ਹੋਵੇ, ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰ, ਵੇਨ ਜਾਂ ਪਿਕਅੱਪ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ।

ਲਖਬੀਰ (ਲੱਕੀ) ਗੱਖੜ

Lakhbir 'Lucky'

Gakhar

OFF: 859-5271

Toll free: 530-0254

FOR YOUR ANY AUTOMOBILE NEEDS, CALL OR SEE (LUCKY) At

motorcade

"THE PEOPLE"

McCALLUM RD., At South Fraser Way, ABBOTSFORD, B.C.

RES: 853-1928

Financing is available (O.A.C.)

S. & S. INSURANCE

ਗਿਫਟ ਲੈਣਾ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਫਰਕ ਦੋਸਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ ਦੋਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਥੋਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

RENEW EARLY INSURANCE

* FINANCING AVAILABLE

* SAFE DRIVING DISCOUNT (if eligible)

Ph. 324-5711

324-5711

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਧੂ

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

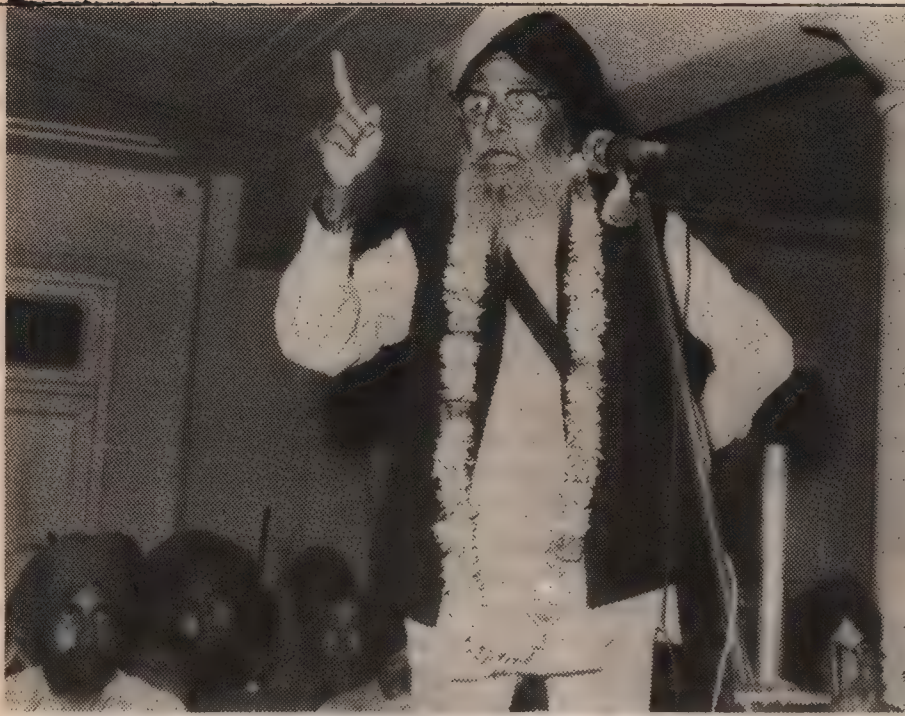
ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰ ਖਿਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 5 ਜਨਵਰੀ, 1985 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਗਰ ਮੰਡਿਆਣੀ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 16 ਜਨਵਰੀ, 1985 ਨੂੰ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਜਿਸ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਸੰਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਥਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੌਹਲ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉਪਰ ਪੁੱਜੇ। ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ: ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੰਡਿਆਣੀ ਜੋ ਕਿ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਜਨਰਲ-ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਜ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਸਤਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਸ: ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਕਨਵੀਨੀਅਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਆਫ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੇ, ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਸ: ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਦਮਾਜਰਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਯੂਥ ਵਿੰਗ) ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਪਤਵੰਤੇ ਸਜਣਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਰਦਾਨਾਂ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਝ ਇਕ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:—

ਗਿਆਨੀ ਹਰਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਰੰਗਵਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਡਾ: ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸ: ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘੁਮਾਣ, ਪ੍ਰਿ: ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਡਾ: ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਰਾਹੇ ਵਾਲੇ, ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਸਵੇਕ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਗਿਆਨੀ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਮਾਰਚ, 1985 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, 8000 ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਮਾਰਚ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਣ ਸਥਾਈ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣਗੇ।

ਸਵਗਰਵਾਸੀ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, 8000 ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੀ. ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿ, ਦਰਗਹ ਚਲਿਆ ॥....
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦੇ ਜਾਨਿ ਆਵਨਿ ਘਲਿਆ ॥

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਇਹ ਖਬਰ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ, ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਪਿੰਡ ਮੰਡਿਆਣੀ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ 76 ਸਾਲ ਆਯੁ ਭੋਗ ਕੇ 5 ਜਨਵਰੀ, 1985 ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰੀ ਸਧਾਰ ਗਏ ਹਨ। ਆਪ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਸਨ। ਆਪ 4 ਸਾਲ 1977 ਤੋਂ 1981 ਤਕ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਕੇ ਭੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਪੰਥ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਜੇਹਲਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜੂਨ 1984 ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਸਹਿ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਿਭਾਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੁਰਾਤਨ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਨਿਰਬਾਣ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਗੱਢੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ।

ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਆਪਣੀ ਸੁਪਤਨੀ ਮਾਤਾ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਪੁੱਤਰ :- ਭਾਈ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਭਾਈ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 'ਮੰਡਿਆਣੀ' ਅਤੇ ਭਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ 2 ਅਤੇ 3 ਮਾਰਚ 1985 ਨੂੰ ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, 8000 ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

“ਅੰਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੋਲਿਆ ਮੈ ਪਿਛੇ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਿਅਹੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥” ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਇਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਕੀਰਤਨੀਏ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰੋਣ ਸਥਾਈ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਹਾ ਲਵੇ ਜੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹੱਥ ਵਟਾ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਨਵਾਦੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜੀ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ :

- 1 ਮਾਰਚ, 1985 ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਆਰੰਭ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ (ਉਪਰ ਗੋਲਰੀ ਵਿਚ)
- 2 ਮਾਰਚ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੋਣ ਸਥਾਈ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਣਗੇ
- 3 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਭੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰੰਤ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ਅਤੇ ਸਵਗਰਵਾਸੀ ਗਿ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰੋਣ ਸਥਾਈ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ:

- 2 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਦੇ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਰੋਣ ਸਥਾਈ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਲੋਕਲ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲਵੇ ਜੀ।

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਲੋਂ ਅਤੁੰਟ ਵਰਤੇਗਾ। ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹੱਥ ਵਟਾ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਨਵਾਦੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜੀ।

ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 874-3216

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 434-8999

ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਸਕੱਤਰ

ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

■ BUYING

■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation.

Malkit Dhami, M.A. (Eco.)

Office: 736-3831 Res: 434-8548

Pager 524-8581, #2229

ਟਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰੋ

ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਘੱਟ ਖਰਚ ਤੇ ਭਾਰਤ

ਜਾਣੀ ਵਾਲੀ ਕੌਮੀ ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਭਾਰਤ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਸਫਰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਤਹਿ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਣਪਛਾਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟਾਂ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਤੁਸੀਂ ਲੋਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ

ਉਲਛਾਣਾਂ ਜਾਂ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਟਰਾਂਟੋ ਤੋਂ

ਹੁਣ ਟਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਸਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਫਾਇਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਨ ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਚੋਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਉੱਪਰ ਸਿੱਧਾ ਬੰਬਈ, ਦਿੱਲੀ, ਮਦਰਾਸ ਜਾਂ ਕਲਕੱਤੇ ਦਾ ਲੇਬਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਟਰਾਂਟੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਉਡਾਣਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਟਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਭਾਰਤ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਟਰਾਂਟੋ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ ਤਾਂ

ਉਸੇ ਹੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਮਿਲੇਗਾ।

ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਤੋਂ

ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ, ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਮਿਰਾਬਿਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਟਰਾਂਟੋ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਸਿੱਧਾ ਭਾਰਤ ਲਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ

ਹੁਣ ਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਦੀ ਜਹਾਜ਼ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿਲੀ ਦੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ - ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਚਾਹੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸ਼ੋਰ ਸਪਾਟਾ। ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੋਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਰਾਂਟੋ, ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਜਾਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭੋਜਨ

ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੇ ਆਰਾਮ ਦੇਹ 747 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਵਰਗੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ। ਮੁਫਤ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਸਵਾਦੀ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਤੇ ਸਾਕਾਹਾਰੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤੀ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਦਿਲਕਸ਼ ਖਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਖਾਣਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਅਰਾਮ ਦੇਹ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦੀ ਸੀਟ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਓ

ਆਪਣੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਾਡੇ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ:

AIR-INDIA

Direct flights from Toronto, Montreal and
New York

Vancouver: 879-0271 or
toll-free 1 (800) 663-3433

Toronto: 865-1033 or
toll-free 1 (800) 268-9582

Montréal: 842-1805 or
toll-free 1 (800) 361-2813

ਧਾਰਮਕ ਪ੍ਰਵਾਨ

ਗੁਰਵਾਕ ਵਿਚਾਰ

ਬਰਾ ਬਰੇ ਕਪੜੇ ਤੀਰਥ ਮੰਤ੍ਰਿ ਵਸਨਿ ॥
ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆ ਖਾਵਣੇ ਬਰੇ ਨਾ ਕਹੀਅਨਿ ॥ ਸੂਹੀ ਮਹੱਲਾ ਪਹਿਲਾ ॥

ਪੰਨਾ 729 ॥
ਇਹ ਗੁਰਵਾਕ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸ਼ੇਖ ਸੱਜਣ ਨੂੰ, ਜੋ ਇਕ ਠੱਗ ਸੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੂਹੀ ਰਾਗ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿ ਚਿੰਟੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਉਪਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕਿ ਚਿੰਟੇ ਬਰਾਬੇ ਵਾਂਗ ਡੱਡੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਭਾਵ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਨੇ ਕਰਵਾਉਣੇ, ਚਿੰਟ ਕੱਪੜੇ ਭਾਵ ਸਾਧੂ ਹੋਣ ਦਾ ਢੰਗ ਰਚਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਗੁਰਵਾਕ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਜੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਗੁਰੂਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਮੁਤਾਪਾਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਹਉਮੈ-ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ, ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਟੁਕੜੀਆਂ ਭੇਜਣੀਆਂ, ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸੱਜਣ ਆਪ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੋਇਆ, ਜੰਮ ਰੂਪ ਫੌਜ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਂਦਾ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਲ ਰੂਪ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ।

ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :

ਮੰਦੇ ਕੰਮੀ ਨਾਨਕਾ ਜਦ ਕਦ ਮੰਦਾ ਹੋਇ ॥

ਸਾਡੇ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਦਾ 'ਧਰਮ ਯੁੱਧ' ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕਸੌਟੀ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਦਰੁਸਤ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਗਲਤ ਅਪਣਾਇਆ। ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮੰਦੇ ਹੀ ਨਿਕਲਣੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ ਦੇ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ

● ਸੁੰਦਰ ਪਤਨੀ

ਪਤੀ - "ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਏ, ਪਰ ਇਨਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੂਰਪ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਆਦਮੀ ਜਿੰਨਾ ਮੁਰਖ ਹੁੰਦਾ ਏ, ਉਹਨੂੰ ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਪਤਨੀ ਮਿਲਦੀ ਏ।"

ਪਤਨੀ - "ਬਸ, ਬਸ ਰਹਿਣ ਵੀ ਦਿਉ। ਮੇਰੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰੋ।"

● ਸੁਰਜੀਤ

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ 1983 ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਐਸਟੇਟ

ਐਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਛੋਟ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਰਾਹਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: (ਸ਼ਿਵਰਾ ਸਿੰਘ ਭੁਲਰ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਐਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਜ਼ਿਹੜਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਸਗੋਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਛੋਟ ਦੀ ਇਹ ਸੀਮਾ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤਕ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਪਹਿਲੀ ਮਾਰਚ 1981 ਤੋਂ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਸਬੰਧੀ ਉਹੋ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਿਹਾਰ, ਗੁਜਰਾਤ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ, ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੁਧਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਰ ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਗ਼ਨੂੰ ਵੱਧ ਕਰ ਨਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇ ਤੇ ਕਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਘੱਟ ਵੀ ਨਾ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇ ਉਘੇ ਸਨਅਤਕਾਰ ਕੇ. ਕੇ. ਬਿਰਲਾ ਨੇ ਤਾਂ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਪਰ ਦਰਮਿਆਨੀਆਂ ਤੇ ਘੱਟ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੱਧ ਕਰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਬਿਰਲਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਕਸਿਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ 1979 ਵਿਚ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ 1971 ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ। ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਤਾਂ ਭਲਾ ਇਹ ਕਰ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਵੀ ਇਸ ਸੰਪਦਾ ਕਰ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਖਾਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਿੱਥੀ ਸਮੇਂ ਐਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਮੁਲ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਬਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਕਰ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲਟਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਡਿਊਟੀ (ਸ਼ੇਅਰ) ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਭਰਪੂਰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ। ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਸਾਲਿਕਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਸ ਕਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ੇਅਰ ਬਿਲ ਸਦਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੁਧਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਹਿਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਸ ਕਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਖਤਮ ਹੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਇਸ ਡਿਊਟੀ ਸਬੰਧ ਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਐਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸੇ ਹੀ ਲੜੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਚ 1983 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਾਹਿਯੋਗ ਭੂਮੀ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰਖੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਹਲਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਸੁਆਗਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਘੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਡਾਕਟਰ ਐਮ. ਐਸ. ਰੰਧਾਵਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪਦਾ ਕਰ ਤੋਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਇਸ ਛੋਟ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬੀਜ, ਚੰਗੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਵਧੀਆ ਖਾਦਾਂ ਆਦਿ ਖਰੀਦ ਸਕਣਗੇ। ਕਿਸਾਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ।

! ਮੁਹਬਤਨਾਮੇ — ਸਫਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਨੂੰ 'ਡਾਕਟਰ ਗੀਜ਼ੋ ਦੀ ਉਪਾਧੀ'

ਐਡੀਟਰ ਜੀ,

15 ਫਰਵਰੀ 1985 ਦੇ ਇੰਡੀ ਕਨੇਡੀਅਨ ਵਿਚ ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ ਉਸਦੇ 'ਹਾਸ ਰਸ' ਕਾਲਮ ਹੇਠ ਛਪੇਲੇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੋਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਨੇ ਗੀਜ਼ੋਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਉਲਾਰ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਜ਼ੋਆ ਨੁਮਾ ਚਿੰਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਦੀ ਤਰਿਪਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚੋਂ ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਹੋਰੀ ਖੁਦ ਜ਼ਰੂਰ ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਚਿਤਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਵੀ ਹਨ, ਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਗੀਜ਼ੋਆਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਮਾਮੂਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

15 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਪੋਰਿਸ ਵਿਚ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਨੇ ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਸੰਗਠਣ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਰਵੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਖੋਲ੍ਹਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਬਹਾਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਛਾਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਵੇਸਵਾ ਸੰਗਠਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਗੀਜ਼ੋਆ ਡੀਪਾਰਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਗੀਜ਼ੋਆ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਬ੍ਰਹਮਡੀ ਜੀਵ ਤਾਂ ਰਹੇ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੀ ਅਣਹੋਂਦ ਗੀਜ਼ੋਆ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾ ਦੇਣ।

ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸੁਣ ਕੇ ਹੋਰ ਐਵਾਰਡ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣ ਪਰਚਾਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਧੂੜ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ। ਕੋਈ ਨਿਕਾ ਜਿਹਾ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਪਰਚੇ ਵਾਲਾ ਸੰਪਾਦਕ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਫੋਟੋ ਖਿਚਕੇ ਛਾਪ ਦੇਵੇ ਕਿ, ਕਈ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਾੜੀ ਜੰਤੂ, 'ਡਾਕਟਰ ਆਫ ਗੀਜ਼ੋਆ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਬਰ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਤੇ ਵੀ ਲਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਕਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਵਾਲੀ ਫੋਟੋ ਚੰਗੀ ਰਹੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਉਪਾਧੀ ਲੈਂਦਾ ਬੰਦਾ ਕਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਝਾਕਦਾ ਸ਼ਰਮ ਘਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਵਿੰਦਰ ਇਸ ਡਾਕਟਰੇਟ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਹੋਵੇ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਪਛਾਣੇ ਹੀ ਨਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਉਘੜ ਆਏ ਹੋ। ਪੇਸ਼ਗੀ ਮੁਬਾਰਕ ਪੂਰਾ ਦੇਣੀ।

ਇਕ ਪਾਠਕ

ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ?

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਲਾਹ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੋਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਆਰਫਨ (ਯਤੀਮ) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਬਿਜਨਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਇਨਕੁਆਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਟੈਮਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

- ਗੈਰਨਿੰਗ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਵਿਜ਼ਟਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਇੰਡੀਆ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਡਾਈਵੋਰਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

ਘਰ (604) 228-0452

(604) 733-5611

ਟੈਲੇਕਸ 04-508746

Malkit Singh Parhar

#201-1275 W. 6th Avenue,

Vancouver, B.C. V6H1A6

ਭਾਰਤੀ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਅੱਗ

ਮਦਰਾਸ,

—ਭਾਰਤੀ ਜਹਾਜ਼-ਰਾਨੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲ-ਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ ਐਮ. ਡੀ. ਚਿੰਦਰਮ ਦੇ ਕੈਬਿਨ ਰੂਮ ਵਿਚ ਕੱਲ੍ਹ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ 5 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਿੱਛੋਂ ਬੁਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਜਹਾਜ਼ ਮਦਰਾਸ ਤੋਂ ਸਿੰਘ-ਪੁਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਗ ਉਦੋਂ ਲੱਗੀ ਜਦੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਮਦਰਾਸ ਬੇਦਰਗਾਹ ਤੋਂ 300 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸੀ।

ਅੱਗ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ। ਉਂਜ, ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਦਰਾਸ ਵੱਲ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Real Plumbing & Electrical Supply

7211 Main St.(at 56th Ave.)
VANCOUVER, B.C. V5X 3J3

- ਸੇਲਜ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸ
- ਪਲਬਿੰਗ
- ਹੀਟਿੰਗ

- ਬਿਜਲੀ ਵਾਲੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਟੈਂਕ
- ਸਰਮਿਕ ਟਾਈਲਜ ਇਨਸਟਾਲੇਸ਼ਨ

Do-It- Yourself

- ਅਸੀਂ ਵਰਿਜ਼ ਤੇ ਸਟੋਵ ਵੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Satwinder Reehal ਸਤਵਿੰਦਰ ਰੀਹਲ

Ph. 324 - 7066

ਸਿਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਮੈਨੀਟੋਬਾ 25 ਮੋਲਰਡ ਰੋਡ, ਵਿੰਨੀਪੈਗ

27 ਜਨਵਰੀ 1985 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਮੈਨੀਟੋਬਾ, ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੋਲੇ ਅੰਕਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਲੀ ਸਾਲ 1985 ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ।

ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਫੰਗੂੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਇਹ 1974-75 ਅਤੇ 75-76 ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਸਨ।
ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਬਾਬਾ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਨੇਡੀਅਨ ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਹਨ।

ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੋਤਰਾ ਮੀਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ. ਪ੍ਰੇਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀਆ ਸਕੱਤਰ
ਇਹ 1975-76 ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਨ ਅਤੇ ਆਨਰੇਬਲ ਕੈਪਟਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਗੀਆ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਕਲਿਆਣੀ ਜ਼ਿਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਹਨ

ਸ. ਹਰਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਮੀਤ-ਸਕੱਤਰ
ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਖਜ਼ਾਨਚੀ
ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਘੋੜਾ ਮੀਤ-ਖਜ਼ਾਨਚੀ
ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਸ. ਕੁੰਡਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਗਿਆਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (ਫੋਨ 399-7361) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗਰੰਥੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਆਪਣੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ (ਸ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਸਮੇਤ ਅਖੰਡਪਾਠ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਕਰਤਵ ਅੱਧ ਦਸੰਬਰ 1984 ਤੋਂ ਬਣੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਨਿਵਾਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੇ। ਕਰਨ।

ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠ, ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਲੰਗਰ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ. ਪ੍ਰੇਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀਆ, ਸ. ਹਰਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਜਾਂ ਗਿਆਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲਈ 7440 ਮਰੱਬਾ ਫੁੱਟ ਦਾ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮਾਇਕ ਸਿੱਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ

ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਫੰਗੂੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਔਕੜਾਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਏਗੀ।

ਕੈ-ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
ਸੈਕਟਰੀ - ਸਾਲ 1984

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ

□ ਧਰਮ ਪਾਲ ਉਪਾਸ਼ਕ

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ
ਕੀ ਦਰਦ ਮੰਦਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ?
ਕੌਣ ਕਰੇ ਅਣਹੋਣੀਆਂ,
ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਕੀਏ ਟਾਲ ?

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ,
ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਡੁਲ੍ਹਿਆ ਖੂਨ ?
ਕਿਸ ਨੇ ਪੋਣੀ ਘੋਲਿਆ,
ਇਹ ਵਹਿਸੀਪੁਣਾ ਜਨੂੰਨ ?

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ,
ਕਿਉਂ ਦਿਲਾਂ 'ਚੋਂ ਹੋਏ ਦੂਰ ?
ਝੱਖੜੀ ਝੰਬੇ ਬਾਗ ਤੇ
ਹੁਣ ਕਦੋਂ ਪਵੇਗਾ ਬੂਰ ?

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ
ਕਿਸ ਪੀੜ ਦੀ ਉੱਠ ਚੀਸ ?
ਧੜ ਤੜਪੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ,
ਦਰ ਤੇਰੇ ਮੇਰਾ ਸੀਸ।

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ,
ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ?
ਕਿਉਂ ਉੱਠੇ ਤਰਸੂਲ ਨੇ
ਕਿਉਂ ਉੱਠੀ ਤਲਵਾਰ ?

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ
ਕਿਉਂ ਸੁੱਤੀ ਲੰਮੀਆਂ ਤਾਣ ?
ਮਾਨਵ ਪੀੜ ਪਛਾਣ ਲੈ
ਤੇਰੇ ਵਿਹੜੇ ਢੁੱਕੀ ਮਕਾਣ।

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ,
ਤੂੰ ਕਿੱਜ ਕਰੋਂਦੀ ਰਾਜ ?

ਚਿੱੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰਦੇ,
ਕਿਉਂ ਹਰ ਥਾਂ ਝਪਟਾਂ ਬਾਜ ?

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ
ਕੋਈ ਮਿਠੇ ਮਿਠੇ ਬੋਲ।
ਰੂਹ ਸਜਨਾ ਦੀ ਪੱਛਦੇ,
ਹਰ ਵੇਲੇ ਬੋਲ—ਕਬੋਲ।

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ
ਕਿਉਂ ਵਰਤੀ ਸੁਨ-ਮਸਾਨ ?

ਕਿਉਂ ਕਬੋਂ ਹੋਲਾ ਹੋ ਗਿਆ,
ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਇਨਸਾਨ ?

ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨੀ ਦਿੱਲੀਏ,
ਜੋ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਦੀ ਮੰਗ।
ਕਦ ਪੌਣ 'ਚ ਮਹਿਕਾਂ ਭਰੇਗਾ,
ਉਹਦਾ ਸੂਹਾ ਸੂਹਾ ਰੰਗ।

HAMILTON MORTUARY LTD.

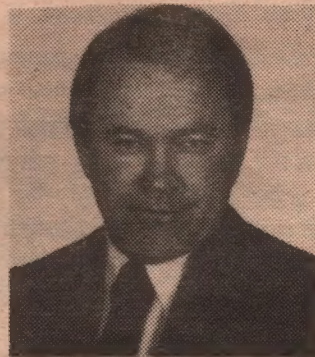
5390 Fraser Street [at 38th Ave.]
VANCOUVER, B.C. V5W 2Z1

Phone: 324-3851

PROUD OF THE COMMUNITY

We Serve:

- Superb Facilities
- A Caring & helping staff.
- Across from the Vancouver Crematorium.
- Enquiries Welcome at any time.
- Saturday or evening services available.

JIM HOUSEMAN
Managing Director

GURU BAZAAR

6529 Main St. (49th Ave.)

Vancouver, B.C.

Ph: 327-4422

Printed Crepe De Chine
2 Suits For

\$16⁰⁰

Plain King Palace
4 Yards For **\$9⁹⁹**

ਚੈਸਟਰਫੀਲਡ ਦੇ ਕਵਰ
ਰਜਾਈਆਂ ਦੇ ਗਿਲਾਫਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਪਮਿੰਟ ਪਹੁੰਚ
ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ROKKO SAREES & FABRICS

6201 Fraser St. (46th Ave.)

Vancouver, B.C.

Ph: 327-3033

SALE

SALE

ਫਿਲਮ ਦਰਸ਼ਨ

ਰਤੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ 'ਤਵਾਇਫ'

ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ 'ਪਾਕੀਜ਼ਾ' ਬਣੀ ਸੀ ਤੇ ਰੇਖਾ ਬਣੀ ਸੀ 'ਉਮਰਾਓ ਜਾਨ' ਪਰ ਰਤੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਬਣੀ ਹੈ 'ਤਵਾਇਫ', ਬੀ. ਆਰ. ਚੋਪੜਾ ਦੀ। ਇਹ ਬੀ. ਆਰ. ਚੋਪੜਾ ਵੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਹੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਤੇ ਮੁੱਲ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਲਮਾ ਆਗਾ (ਤਲਾਕ), ਜੀਨੀ (ਇਨਸਾਫ ਕਾ ਤਰਾਜ਼ੂ), ਰਣਜੀਤਾ ਤੇ ਵਿਦਿਆ ਸਿਨਹਾ (ਪਤੀ, ਪਤਨੀ ਔਰ ਵੱਧ)।

ਜਾਨਕੀ ਕੁਟੀਰ ਵਿੱਚ ਰਤੀ ਦੇ ਫਲੈਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਨਾਲ ਸੀ ਰਤੀ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਮੁਕੁਲ। ਰਤੀ ਮੇਕਅਪ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਸੋਹਣੀ ਹੈ, ਪੂਨਮ ਵਿੱਲੋਂ ਵਾਂਗ।

ਰਤੀ ਨੂੰ 'ਤਵਾਇਫ' ਬਣਾਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ? ਨਹੀਂ ਬੀ. ਆਰ. ਚੋਪੜਾ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਸੋਨਾ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੌਣ ਝਿਜਕੇਗਾ ਉਸ ਦੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ। ਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਨਿੱਕੜਾ ਮਾਹੀ ਰਿਸ਼ੀ ਕਪੂਰ, ਉਰਫ ਚਿੰਤੂ। ਰਤੀ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਗੀਰੋ। ਰਤੀ ਮੁਸਕਰਾ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੋਨਾਲਿਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਸਕਰਾਣ ਹੈ ਰਤੀ ਕੋਲ।

ਕੋਈ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਤਜਰਬਾ? ਰਤੀ ਮੁਸਕਰਾ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਰਮਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਦੇ ਉਪਰ ਗਈ ਰਤੀ ਨੂੰ ਆ ਜੱਫਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਤੇ ਪਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਚੁੰਮਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਖਿੱਚ ਖਿੱਚ ਕੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਘਰ 'ਡਿਨਰ' ਲਈ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਤੇ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਤੀ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ-ਕੈਸੇਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪੋਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮਖਮਲ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਤੇ ਦਿਨੋਂ ਰਾਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਦਾ ਹੈ। ਰਤੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਉਸੇ ਸ਼ਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹ ਗਈ। ਦੂਰ ਦੇ ਢਲ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੁਹਾਵਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ 'ਤੁਮ ਪਰ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ'

'ਡੀਅਰ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ 'ਤੁਮ ਪਰ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ'।' ਇਹ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਨੂੰ ਆਖੀ ਸੀ। ਸੱਠ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਣ ਰਹੀ ਫਿਲਮ 'ਪਿਆਰ ਕਾ ਮੋਸਮ' ਸੈਟ ਉਪਰ। ਉਦੋਂ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੈਲੀ ਸੀ। ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ 'ਫੂਲ ਖਿਲੇ ਹੋ' ਗੁਲਸ਼ਨ ਗੁਲਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਕਾਰਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਟਰੱਪ 'ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਹਿਟ ਪੈਰੋਡ' ਰਾਹੀਂ। ਅਮੀਨ ਸਿਆਨੀ ਸੀਲਨ ਰੇਡੀਓ ਦਾ ਸਟਾਰ ਸੀ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਬੰਬਈ ਦੀ ਵੀ ਸਟਾਰਨੀ ਹੈ। 8 ਅਕਤੂਬਰ 1972 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਟੀ. ਵੀ. ਉਪਰ ਆ ਰਹੀ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1977 ਵਿੱਚ ਕੈਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਜਨਤਾ ਨੇ ਹੀ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ ਤੇ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ।

ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਅਰੁਨ ਗੋਵਿਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਵਿਜੇ ਗੋਵਿਲ ਦੀ ਬੀਵੀ ਹੈ। ਉਹ 'ਤੁਮ ਪਰ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ' ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਸ਼ਾਂਗ ਗੋਵਿਲ ਉਸ ਦਾ ਹੀਰੋ ਹੈ ਤੇ ਰੋਮਾ ਹੈ ਹੀਰੋਇਨ। ਸੰਗੀਤ ਹੈ ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦਾ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਬੱਸ਼ੁਮ ਦੇ ਚੁਟਕਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਚੁੱਟਕਲਿਆਂ ਵਰਗੀ ਚਟਕੀਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ 'ਰਾਣੇ'

ਸਵਰਗੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦੀ 'ਇਕ ਚਾਦਰ ਮੇਲੀ ਸੀ' ਹੁਣ ਵੱਡੀ 'ਸਟਾਰ-ਕਾਸਟ' ਨਾਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਹੈ 'ਰਾਣੇ'। ਕੁਲਭੁਸ਼ਨ ਖਰਬੰਦਾ ਹੈ ਰਾਣੇ ਦਾ ਪਤੀ ਟਾਂਗੇਵਾਲਾ, ਜੋ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀ ਕਪੂਰ ਬਣਦਾ ਹੈ ਰਾਣੇ ਵੱਲੋਂ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਮਰਹੂਮ ਪਤੀ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਭਰਾ ਜੋ ਜਵਾਨ ਹੋ ਕੇ 'ਉਸ ਮੇਲੀ ਰਾਣੇ ਉਪਰ' ਚਾਦਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬੇਦੀ ਦੇ ਨਾਵਲ 'ਇਕ ਚਾਦਰ ਅੱਧੋਰਾਣੀ' ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਗੀਤਾਬਾਲੀ ਨਾਲ 'ਇਕ ਚਾਦਰ ਮੇਲੀ ਸੀ' ਫਿਲਮ ਨੇ ਗੀਲਾਂ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦੀ ਹਿਮਤ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਪਰ ਰਹਿ ਗਈ।

ਹੁਣ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਜੀ. ਐਮ. ਸਿੰਘ ਫੇਰ 'ਇਕ ਚਾਦਰ ਮੇਲੀ ਸੀ' ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਵਲ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ ਸੁਖਵੰਤ ਦਾਦਾ। ਹੋਮਾ ਪੰਜਾਬਣ ਰਾਣੇ ਬਣ ਕੇ ਬਤੀ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਕਮੀਜ਼, ਸਲਵਾਰ ਤੇ ਚੁਨੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫੱਬ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਫਿਲਮ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੂਰੀ ਕਰੇਗਾ।

ਇੱਕ ਹਾਸਾ ਤੇ ਰੋਣਾ ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਆਨੰਦ ਬਖਸ਼ੀ ਮੁਜਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ। ਹਾਂ ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ ਨੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਨੇਮਾ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦੇ ਘੱਟ ਸਨ ਤੇ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਚਮਚੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ।

ਅੱਯਾਸ਼

ਇਹ 'ਅੱਯਾਸ਼' ਹੈ ਤੀਹਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਦਾ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਠਾਕੁਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ)। ਵਾਹ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾਦਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਮੰਤ! ਤੂੰ ਇੱਕ ਅੱਯਾਸ਼ ਲੱਭਣ ਲਈ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਦੂਰ ਤੀਹਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਅਭਿਨੇਤਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਜੀਪਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਲਾਡਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਧਕੇ 'ਅੱਯਾਸ਼' ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਸ ਨਾਲ ਰੋਮਾਂਸ ਲੜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

'ਅੱਯਾਸ਼' ਵਿਆਹ ਲਿਆਇਆ ਫੋਟੋ ਬਾਬੂ ਅਮਲ (ਅਰੁਣ ਗੋਇਲ) ਦੀ ਮਸ਼ੂਕਾ ਦੀਪਾ (ਰਤੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ) ਨੂੰ। ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਹੀ ਝਗੜਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬੀਵੀ ਕੋਲ ਨਾ ਗਿਆ। ਹਰ ਰਾਤ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ।

'ਅੱਯਾਸ਼' ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵਕੀਲ 'ਬਲੈਕ' ਦੀ ਮਾਇਆ 'ਵਾਈਟ' ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਫੂਕਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਕੈਦਣ ਠਾਕੁਰਾਈਨ ਦੀਪਾ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਫੋਟੋ ਬਾਬੂ ਅਮਲ ਆਪਣਾ ਕੈਮਰਾ ਅਤੇ ਦੀਪਾ — ਅਮਲ ਪਿਆਰ ਦੀ ਐਲਬਮ ਲੈ ਕੇ ਠਾਕੁਰ ਦੇ ਹੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਠਾਕੁਰਾਈਨ ਆਪਣੀ ਚਮਚੀ ਬਿਮਲਾ ਨੂੰ ਗਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਕੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਜਰੇ - ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਸੱਦਣ ਲੱਗੀ। 'ਅੱਯਾਸ਼' ਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੱਦਣ ਲਈ ਨੌਕਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਸ਼ਵਤਾਂ ਨਾ ਦੇਣੀਆਂ ਪੈਣ, ਇਸੇ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕਈ ਸਟਾਰ-ਹੋਟਲ ਤੇ ਕਲੱਬ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੇਮਕਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਵਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਪਰਾਈਆਂ ਕੰਨਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਅੱਯਾਸ਼' ਇੱਕ ਰਾਤ ਆਪਣੀ ਬੀਵੀ ਕੋਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਜੰਮ ਪਿਆ। ਕੈਦਣ ਦੀਪਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਤੇ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਮਲ 'ਅੱਯਾਸ਼' ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਟਿਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਏਥੇ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾਦਾ ਇੱਕ 'ਸਿਪਾਹੀ' ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਪਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜਾਂ ਅਮਲ! ਅਮਲ 'ਅੱਯਾਸ਼' ਬਣ ਰਹੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਮਲ ਸਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹੇ ਹਜ਼ਾਰ ਪਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਕੇ ਦੀ ਭਲਮਾਣਸੀ ਤੇ 'ਐਚੂਕੇਸ਼ਨ' ਦੀ ਹੀ ਕਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ 'ਅੱਯਾਸ਼' ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਾਂਗ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗ ਲਾਤੀ ਹੈ ਸਿਆਸਤ, ਬਦਮਾਸ਼ੀ ਮੇ ਮਿਲ ਜਾਨੇ ਕੇ ਬਾਦ।

ਦੀਪਾ ਅਮਲ ਬਾਬੂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਅਮਲ ਠਾਕੁਰ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕੈਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਠਾਕੁਰ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕੇ ਦੀਪਾ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹੀ ਤੇ ਪੌੜੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ ਰੱਬ ਵੱਲ ਉੱਠ ਗਈ। ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਮੰਤ-ਸਟਾਈਲ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪੌੜੀਆਂ ਨਾ ਚੜ੍ਹੇ, ਕਾਰ ਨਾ ਚਲਾਓ।

ਮਰਹੂਮ ਦੀਪਾ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਸਵੰਤ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਲ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਅਮਲ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਲਾਕੇਟ ਮਿਲਿਆ। ਤੇ ਠਾਕੁਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਦਾ ਬਾਪ ਅਮਲ ਹੈ, ਜਸਵੰਤ ਨਹੀਂ। ਜਸਵੰਤ ਨੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਸਿੱਖਿਆ - ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਣ।

ਰਤੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨਾ ਰਤੀ ਵਾਂਗ ਕਾਮ ਕੰਨਿਆਂ ਬਣ ਸਕੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਕੋਈ ਰੋਲ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾਦਾ ਨੇ। ਸਾਰੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ

JIM PATTISON

PONTIAC - BUICK - CADILLAC and GMC

3434 MAIN ST. VANCOUVER, B.C.

Tel. 879-4233

1985 ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ

ਕੈਡਲਿਕ ਖੀਦੋ

ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੈਗਨਾਂ, ਟਰੱਕ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ 4x4 ਜ਼ਿਮੀ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

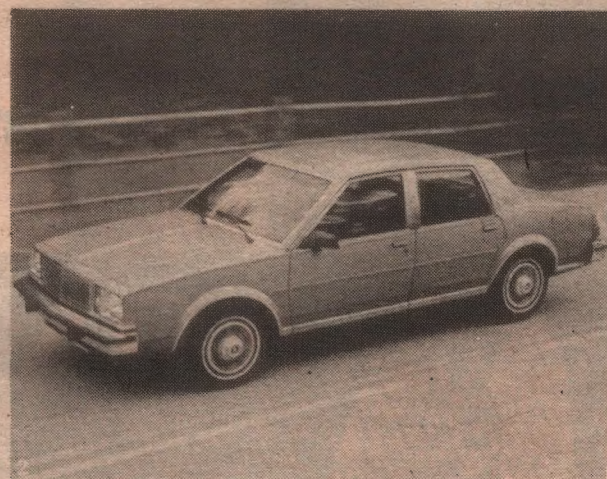
TIME FOR BUYING 1984

CARS & TRUCKS

ALSO TIME FOR BUYING

1985 NEW MODELS

Parlad Gill

Bus. 879 - 4233

Res. 435 - 1834

ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 10.30 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 4.00 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

PRESS RELEASE

Since inception of W.S.O. on July 28, 1984 and its branch, W.S.O. of Canada on December 1, 1984, there have been many developments within Canada and overseas.

As usual, it is always difficult to establish the credibility of any organization during its infancy years.

We wish to bring it to notice of all Canadian Sikhs that the W.S.O. of Canada is now well established and is vigorously working towards achieving its objectives.

Our first major hurdle came from the Federation of Sikh Societies (F.S.S.). In spite of our low approach, the F.S.S. took itself an ignoble task of defaming the World Organization and its executive. Their selfish, emotional and unreasonable views culminated at the

International General Assembly meeting on January 12, and 13, 1985 at Los Angeles. From the onset, they insisted that they should be the only body to control the Canadian Sikh viewpoint. It is interesting to point out that the Federation does not subscribe to W.S.O. objectives — in particular, "to strive through peaceful means for the establishment of a Sikh Nation, Khalistan, in order to protect the Sikh identity and faith as ordained by the Guru Panth in the daily prayer, RAJ KAREGA KHALSA"

It became very obvious to all international delegates that the Federation representatives were not interested in propagating the Sikh cause, but had a very selfish motive to gain control of W.S.O. funds and impose their personal views of Sikhs' independence. This has been evidenced in their television and newspaper

interviews and in the draft constitution prepared by them.

The approach taken by W.S.O. of Canada has been very honest and was very much appreciated by General Assembly. The amendments and revision articles of the Constitution, suggested by W.S.O. of Canada were unanimously approached.

Therefore, the W.S.O. of Canada had its task assigned to formalize the international constitution which is being printed and will be available for distribution shortly.

W.S.O. Accounts

In a recent press release, the F.S.S. has misrepresented some important facts and has dubiously misled the W.S.O. members and the entire Sikh community.

Gill Insurance Services Co. Ltd., Tel. 877-1501

Best Choice Realty Ltd., Tel. 877-1138

Rangi Agencies, Tel. 876-7616

1331 Kingsway, Vancouver, B.C. V5V 3E3

(This form must be presented or mailed at the above address to be included in the draw)

(All entrants must be 19 years and over)

LUCKY DRAW

(FOR A BRAND NEW CAR)

— ENTRY FORM —

(ONE ENTRY PER PERSON OTHERWISE INVALID)

(FILL IN CAPITAL LETTERS)

Name _____ Date of Birth _____

Address _____ Postal Code _____

Telephone: Res. _____ Work _____

Name of Spouse _____

No. of cars you own _____ Number of houses you own _____ like to own _____

Do you have life insurance ☐ Sickness Ins. ☐ House Ins. ☐ Car Ins. ☐

Do you want to know about:
Life Ins. ☐ Sickness ☐ House Ins. ☐ Car Ins. ☐

House Insurance Expires on (1) Day _____ Month _____ Year _____ (2) Day _____ Month _____ Year _____

Car Insurance Expires on (1) Plate No. _____ Month _____ Year _____

(2) Plate No. _____ Month _____ Year _____

What languages you speak?

What kind of music you like?

I declare that I have not filled this form before and that the information given above is correct, otherwise the entry form to win the prize will be void.

DATE _____ SIGNATURE _____

DRAW DATE: 15th of March, 1985 or later. But in the mean time on 15th of every month we will draw 10 clock radios from the every month entrants.

● **NOTE: PLEASE FILL IN ALL THE ITEMS OTHERWISE THE ENTRY WILL BE CANCELLED.**

Home insurance rates, for house you live in.
Guaranteed replacement cost on building and contents - complete package, \$100 deductible.
Please ask for more details.

\$60,000/\$163 70,000/\$183 80,000/\$203 90,000/\$227 100,000/\$253
Qualified staff to answer your autoplan questions and give you expert advice.

Glass contract only from \$8.00 for year, no deductible.

Travel insurance also available.

Life Insurance rates - 5 year term, non smokers rate

AGE	Male	25	30	35	40
\$100,000.00 per month	13.41	13.86	16.20	20.25	
\$200,000.00 per month	23.22	24.12	28.80	34.92	

Complete Real Estate Service

- Commercial
- Residential
- Farms

Buying & Selling

Complete Insurance Service in:

- Life • House
- Car, Truck & Van
- Accident
- New Plates Decal
- Transfer of Ownership
- Sickness
- Child Education
- Retirement
- Group • Travel
- R.R.S.P.
- Annuities

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ '73)

ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਦੋਸ਼ ਕਿਸਦਾ ਹੈ?

ਸਾਊਥ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲੀਡਰ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਉਤੇ ਵਹਿਸੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹੈ?

ਇਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅੰਸ਼ਕਤੌਰ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਹੈ, ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਧੜੇ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੂਬੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਮੁਲਕ ਬਣਾਉਣਾ ਲੋੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈ।

ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੁਝ ਟੈਲੀਵੀਯਨ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰਾਂ "ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ" ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਈ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡਰੇਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਡੀਟਰ ਦੀ ਡਾਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤ ਛਾਪ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖਤਾਂ ਛਾਪਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅੱਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੜਕਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਕਿੰਗਸਵੇ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਈਆਨ ਵਾਡਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਸਭ ਸਿਆਸੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਅਤੇ ਲਿਖਣ-ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਵਿਰੁਧ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ।

ਇਹ ਵੀ ਸੂਖਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਸਲਵਾਦ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਉਹ ਆਪੋ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਕੀ' ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਖਿਆਲ ਘ੍ਰਿਣਾ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਚੁੱਪ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਵਧਾਏ ਹਨ।

ਅੰਤ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਧੜੇ ਜੋ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਬਲਿਕ ਤੌਰ ਉਤੇ ਇਸ ਬੁਖ਼ਦਿਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਭਾਰ ਹੈ ਇਹ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁਧ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਸੀਂ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਇਨਸਾਫ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਘ੍ਰਿਣਾਤਮਕ ਕੌਸ਼ਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰੋਡ ਰੈਗਲਿਨ

(ਰੈਵੀਊ, ਫਰਵਰੀ 17,

1985 ਵਿਚੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ)

ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਆਦਰ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੋ!

ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ

ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ, ਫਰਵਰੀ 15

12.00 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ 1.00 ਵਜੇ ਤਕ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਸਾਹਮਣੇ

ਗਰੇਨਵਿਲ ਸਟਰੀਟ ਉਤੇ

ਮੀਟਿੰਗ

ਐਤਵਾਰ, ਫਰਵਰੀ 24

4.00 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਟੈਂਪਲ 5880 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ,

ਵੈਨਕੂਵਰ

ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਨਾਲ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਰੇਡੀਓ ਗੱਲਬਾਤ

(ਇਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੋਕ ਤੋਂ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਗੀਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੀ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਗੀਕਾਰਡ ਕਰਕੇ ਭੇਜਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ — ਸੰਪਾਦਕ)

ਪਰਮਾਰ — ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਣੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਹਾਲਾਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚ ਬੜਾ ਸੰਦੇਹ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ — ਕੀ ਬਣੀ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ। ਲੇਕਿਨ ਬਾਹਰ ਦੇ ਜਨਵਾਦੀ ਤੱਤ ਏਸ ਗੱਲ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਅੱਧ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁਕੇ।

ਪਰਮਾਰ — ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਦਮਾਂ ਜਾਂ ਆਪਸ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਡਰ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੋਈ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਸੀਕਰੀ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੱਗੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਰੀਪੋਰਟ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿਤਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਉਤੇ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਕ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਤਾਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹਦਾ ਸਮਰਥਨ ਬਾਕੀ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰਮਾਰ — ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੌਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਮੈਂ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜਣਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ, ਮਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਪਰਮਾਰ — ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਮਧੂ ਕੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਨਾਹਗਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਨੇ — ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲੀ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਤਾਂ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਏਨੀ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਬੜੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ। ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੈ।

ਪਰਮਾਰ — ਮਸਲਨ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਸਰਕਾਰ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਵੇ।

ਪਰਮਾਰ — ਕਾਮਰੇਡ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਕਿਸ ਮੋਟੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ, ਇਹਦੇ ਵਿਚ ?

ਸੁਰਜੀਤ — ਦੇਖੋ, ਇਹ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖੀਆਂ ਨੇ। ਬੜੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਪ ਆਗੂ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਅੱਡ ਅੱਡ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਧੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ। ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸੋਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਰੇ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਣ ਲਈ।

ਪਰਮਾਰ — ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਪੜਤਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪਰਮਾਰ — ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਜੋ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰ ਉਜੜੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਾਸ ਲਈ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਕੁਝ ਕਦਮ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ। ਸੀਕਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰੀਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦਮ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸੋਬੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ।

ਪਰਮਾਰ — ਪਿਛਲੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜਨਰਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਹੁੰਡਾ ਇੰਦਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਫੇਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਗੀਮਾਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋਗੇ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਦੇਖੋ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਤੀ — ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ — ਉਹ ਸੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਏਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਵਾਕਏ ਹੀ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਕਮੁਠ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਏਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਰਤ ਲਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨੇ।

ਪਰਮਾਰ — ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਤਬਕੇ ਲਈ ਸੀ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਏਸ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਮਤੇ ਵਿਚ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਚ ਜੋ ਉਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਆਖਦੇ ਨੇ — ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਉਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।

ਪਰਮਾਰ — ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਰਕਿਸਟਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮੰਦਾ ਹਾਲ ਹੈ — ਕੋਈ ਕੁਮੈਂਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋਗੇ ਤੁਸੀਂ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਸਾਡੀ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਖੜੀ ਰਹੀ ਇਨੇ ਰੋਲੇ ਵਿਚ ਵੀ। ਅਸੀਂ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਬਹੁਮਤ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ — 26 ਸਾਡੇ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਜਿੱਤੀਆਂ, 16 ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ। ਤ੍ਰੀਪੁਰਾ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸੀਟਾਂ ਅਸੀਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਹਨੇਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਖੜੇ ਸਕੀਆਂ।

ਪਰਮਾਰ — ਪਿਛਲੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਮਾਰਕਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਨ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਸਾਡੀਆਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ 36 ਸੀਟਾਂ ਸਨ, ਇਸ ਵਾਰੀ 22 ਹਨ। ਹੋਰਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਜਨੀਸ਼ਨ ਬੜੀ ਬਿਹਤਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਰਮਾਰ — ਅੱਛਾ ਕਾਮਰੇਡ ਜੀ, ਇਹ ਦੱਸੋ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਇਕ ਅਫਵਾਹ ਇਹ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ - ਅਕਾਲੀ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦੋਫਾਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਯਤਨ ਰਿਹਾ ਕਿ ਦੋਫਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਦੋਫਾਤ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਐਸ ਵੇਲੇ ਦੋਫਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਅੱਧ ਮਗਰੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਲਈ ਅਲਪ ਸੰਖਿਅਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਾਂ ਦਾ।

ਪਰਮਾਰ — ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਿਛੇ ਜਹੇ ਕਦਮ ਚੁਕੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜਾਂ ਇਹ ਲਫਜ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਦੇਖੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਉਹ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰ ਜਿਨਾ ਚਿਰ ਅਸੰਬਲੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ — ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੱਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ। ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਕਦਮ ਪੁਟਣਗੇ ਜ਼ਰੂਰ। ਪੁਟਣੇ ਪੈਣਗੇ — ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੱਲ ਬੜੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਰਮਾਰ — ਕਾਮਰੇਡ ਜੀ, ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਉਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ — ਏਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ — ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ — ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਕਦਮ ਪੁਟੇਗੀ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਮੈਂ ਵੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ — ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਬੇਦੋਸ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਵੀ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਉਪਾਅ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਨਾ ਰਹਿਣ।

PARVEEN

ACCOUNTING SERVICES

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰ ਜਾਂ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਲਈ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਲਈ (Book-keeping) ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫਾਰਮ ਭਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।

Parveen Adrakar

ਬੇਸਿਕ ਚਾਰਜ \$10.00

ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕੰਮ

324-1191

7277 Fraser St., [57th Ave.] Vancouver,

ਪਰਮਾਰ — ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਦੀ 'ਟਾਈਮ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਇਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਾਰਕਿਸਟਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਮਾਰਕਿਸਿਜ਼ਮ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਦੇਖੋ ਜੀ, ਮਾਰਕਿਸਿਜ਼ਮ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਪਹੁੰਚ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਵੱਸ਼ ਤੌਰ ਉਤੇ ਦਿਆਂਗੇ। ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਥੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ। ਜਿਥੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਜਾਤਪਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਥੇ ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰਕਿਸਿਜ਼ਮ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੀ ਹੈ।

ਪਰਮਾਰ — ਕਾਮਰੇਡ ਜੀ, ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਉਭਾਰ ਕੇ ਅੱਗੇ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਆਗਵਾਈ ਪ੍ਰਸਿਧ ਐਕਟਰ ਰਾਮਾਰਾਓ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸ਼ਮ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸਕਦੇ ਹੋ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬਗੈਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਪਾਅ ਕਰਾਂਗੇ। ਬਾਕੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਹਾਂਗੇ ਤਾਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾ ਰਹਿਣ। ਉੱਥੇ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸ਼ਮ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਪਰਮਾਰ — ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸ਼ਮ ਦਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਉਹ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਅਸੀਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ 2 ਜੂਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅੱਧ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਿਛੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਪੜਤਾਲ ਹੋਵੇ, ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਚ ਸੈਂਟਰ-ਸਟੇਟ ਗੇਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਪਰਮਾਰ — ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਨਸ ਹੋਗੇ ?

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਹਾਂ, ਅਵੱਸ਼ ਤੌਰ ਦੇ ਉਤੇ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਮੇਰਾ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਚ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਵੱਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਰਮਾਰ — ਅਖੀਰ ਉਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੋਗੇ **ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ** — ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਅੱਗੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਗ਼ਦਰੀ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ — ਮੁਲਕ ਵਾਸਤੇ — ਜਿਥੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ ਉਥੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਗੇ। ਅੱਧ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਨ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇ।

ਪਰਮਾਰ — ਮੈਂ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ, ਰੇਡੀਓ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ 'ਰੰਗ ਤਰੰਗ' ਵਲੋਂ ਸੁਭਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ — ਅਤੇ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।

ਕਾ: ਸੁਰਜੀਤ — ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

(ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ)

● ਸੁਪਨੇ 'ਚ

ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਸੁਪਨੇ 'ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋ ਕਿਲੋ ਮਠਿਆਈ ਮਜ਼ੇ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵੇਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਹਾਣਾ ਗਾਇਬ ਸੀ।

● ਸੁਰਜੀਤ

For **Outlook**

1985 Renewals

Come to

KINGSGATE

Insurance Agencies Ltd.

104 Kingsgate Mall, 370 E. Broadway
Vancouver, B.C. V5T 4G5

Fast, Efficient & Friendly service
ਕਿੰਗਜ਼ਗੇਟ ਇੰਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਏਜੰਸੀ ਹੈ,
ਜਿਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫਾਰਮ ਵੀ ਭਰੇ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

See us for all your INSURANCE
needs, including Commercial, Life &
Disability Insurance.

INCOME TAX Services also
available at Reasonable Rates.

Contact:

Riasat Ali, Saraj & Fazal Khan

Phone: 872-7827